

**MIEJSKI
OŚRODEK
POMOCY
SPOŁECZNEJ
W ŁAPACH**

Ocena zasobów pomocy społecznej

Autorzy:

Małgorzata Wasilewska

1	Wprowadzenie	3
2	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	3
3	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	5
3.1	GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR	10
4	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	15
5	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	19
6	Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	28
6.1	Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej	29
6.2	Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej	29
7	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	30
8	Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	34
9	Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	38
10	Wskaźniki oceny zasobów pomocy społecznej	39
10.1	KADRA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH	39
10.2	KOSZTY	42
10.3	OSOBY I RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY I WSPARCIA	42
10.4	POWODY PRYZNANIA POMOCY	43
10.5	POMOC W FORMIE ŚWIADCZEŃ	44
10.6	POMOC W FORMIE USŁUG	45
10.7	POMOC INSTYTUCJONALNA	46
10.8	ODMOWY POMOCY I WSPARCIA (tylko w zakresie zagadnień związanych z pomocą społeczną)	46
10.9	BUDŻET POLITYKI SPOŁECZNEJ	47
11	Wnioski końcowe	51

1. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej, kierownik ośrodka pomocy społecznej składa coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka i przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej. Ponadto zgodnie art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej sprawozdanie z realizacji zadań i potrzeb dotyczących wspierania rodziny należy złożyć do końca marca. Sprawozdanie niniejsze, ze względu na komplementarny zakres informacji wynikających ze spełnienia obydwu powołanych wyżej obowiązków sprawozdawczych, prezentuje te informacje łącznie. Dokument zawiera sprawozdania z realizacji dokumentów tj.: Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Łapy na lata 2017-2019, Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Ponadto w formie załączników przedstawiono sprawozdania z działalności jednostek funkcjonujących w strukturach MOPS tj. Świetlicy Socjoterapeutycznej „Świat w kolorach”, Środowiskowego Domu Samopomocy, Dziennego Domu „Senior+”, Klubu Integracji Społecznej „Sukces w działaniu”.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łapach działa na podstawie Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łapach przyjętego uchwałą Nr V/29/15 Rady Miejskiej w Łapach z dnia 30 stycznia 2015r. w sprawie nadania Statutu Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Łapach i Uchwały Nr XVIII/159/16 Rady Miejskiej w Łapach z dnia 26 lutego 2016r. w sprawie połączenia jednostek organizacyjnych pomocy społecznej działających na terenie Miasta i gminy Łapy oraz zmiany statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Uchwały Nr XXVI/237/16 Rady Miejskiej z dnia 25 listopada 2016r. w sprawie zmiany uchwały Nr V/29/15 w sprawie nadania Statutu Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej oraz Regulaminu Organizacyjnego zatwierdzonego zarządzeniem Nr 308/16 Burmistrza Łap z dnia 29 grudnia 2016 r.

Ośrodek działa na podstawie obowiązujących przepisów prawa, a w szczególności na podstawie:

- Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 z późn. zm.),
- Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1952 z późn. zm.),
- Ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 902),
- Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 z późn. zm.),
- Ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 180 z późn. zm.),
- Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.),
- Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2017 r. poz. 882 z późn. zm.),
- Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2017 r. poz. 489 z późn. zm.),
- Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2017 r. poz. 2198 z późn. zm.),
- Ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1828 z późn. zm.),
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 z późn. zm.),
- Ustawy z dnia 28 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r. poz. 783 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017 r. poz. 697 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowy zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1610),
- Ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. prawo energetyczne (Dz. U. 2017 r. poz. 220 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2017 r. poz. 1832 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2017r. poz. 1851 z późn. zm.)
- Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łapach,
- Regulaminu organizacyjnego,
- Innych, właściwych aktów prawnych.

Od marca 2017r. rozpoczęto wdrożenie usprawnień organizacyjnych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łapach polegających na oddzieleniu pracy administracyjnej od pracy socjalnej oraz usług socjalnych. Zależało nam na poprawie obsługi osób zgłaszających się do MOPS poprzez zmianę organizacji pracy z wykorzystaniem kompetencji zatrudnionych pracowników socjalnych. Dzięki temu nastąpi poprawa efektywności działań ośrodka dla uzyskania skutecznego wsparcia, umożliwiającego przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych.

Zmieniająca się sytuacja społeczno-gospodarcza oraz ewolucja potrzeb społecznych, w tym oczekiwań osób i rodzin zwłaszcza w sytuacjach kryzysowych, przyczynia się do stawiania przed systemem pomocy społecznej nowych wyzwań. W ostatnim czasie w Łapach, ale też w całym kraju obserwuje się narastanie negatywnych skutków kryzysu dotyczącego różne grupy społeczne. Wskazuje to na konieczność wprowadzenia takich rozwiązań systemowych, które będą zmniejszać ryzyko powstania zagrożeń dla osób i rodzin znalezionej się w sytuacji wykluczenia społecznego. Jednym z kroków do osiągnięcia tego celu jest wdrożenie tych zmian.

MOPS bardzo dobrze orientuje się w specyfice środowiska, w którym funkcjonuje, zna jego problemy i potrzeby. Oddzielając wsparcie finansowe od pracy socjalnej i usług będzie mógł na nie lepiej i szybciej reagować, bez nakładów finansowych rozszerzać zakres świadczonych usług.

W ramach zmian wyodrębniono następujące Zespoły:

- Zespół ds. pierwszego kontaktu
- Zespół ds. pracy socjalnej
- Zespół ds. usług
- Zespół ds. świadczeń przyznawanych decyzją

Oddzielenie zadań związanych z prowadzeniem postępowania administracyjnego od wykonywania pracy socjalnej oraz świadczenia usług socjalnych przyczyni się do skuteczniejszego podejmowania działań profilaktycznych oraz rozwiązywanie problemów społecznych i trudnych sytuacji życiowych osób i rodzin na poziomie wczesnej interwencji i łagodzenia skutków z wykorzystaniem nowoczesnych technik, metod i narzędzi, adekwatnych do potrzeb osób i rodzin oraz wzmacnianie ich aktywności z wykorzystaniem ich zasobów i zasobów środowiska lokalnego.

Na wdrożenie zmian MOPS w Łapach pozyskał prawie 360 tys. zł w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwiła im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Ciągle niewystarczające środki przeznaczone na pomoc społeczną zmuszają do poszukiwania jak najefektywniejszych metod działania na rzecz rodzin i osób wymagających wsparcia. Zadaniem naszego ośrodka jest udzielanie takiego wsparcia osobom i rodzinom, które umożliwi im samodzielną egzystencję, da szansę zaspokojenia podstawowych potrzeb, zapewni skuteczną realizację ról społecznych i stworzy możliwości rozwoju. Pogłębiające się problemy społeczne wskazują na konieczność podejmowania działań w celu aktywizacji i integracji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, co w rezultacie zmotywuje je do zmiany sytuacji życiowej, podniesie kompetencje życiowe oraz przyczyni się do rozwoju poziomu samodzielności społecznej i zawodowej. Ich zaniechanie natomiast spowoduje ich dalszą izolację i wycofanie się z życia społecznego. Poniżej zostały zaprezentowane działania, jakie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łapach podejmuje w celu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i pomocy mieszkańcom naszej gminy.

Małgorzata Wasilewska
p. o. Dyrektora Miejskiego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Łapach

2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

DANE O SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ I SPOŁECZNEJ (stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	PROGNOZA*	
	Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
MIESZKAŃCY (w osobach)					
Ogółem	1	22 243	22 160	22 120	22 120
KOBIETY					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	PROGNOZA*	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Ogółem	2	11 415	11 363	11 327	11 327	11 327
Wiek 0-17	3	1 705	1 678	1 678	1 678	1 678
Wiek 18-59	4	6 587	6 494	6 409	6 409	6 409
Wiek 60 lat i więcej	5	3 123	3 191	3 240	3 240	3 240
MĘZCZYJNI						
Ogółem	6	10 828	10 797	10 793	10 793	10 793
Wiek 0-17	7	1 789	1 776	1 788	1 788	1 788
Wiek 18-64	8	7 567	7 506	7 453	7 453	7 453
Wiek 65 lat i więcej	9	1 472	1 515	1 552	1 552	1 552
RYNEK PRACY						
Bezrobotni ogółem	10	1 475	1 340	1 179	1 179	1 180
Bezrobotni długotrwale ogółem	11	1 004	934	775	775	775
Bezrobotni ogółem z prawem do zasiłku	12	126	91	134	134	134
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA						
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	13	63	63	62	61	60
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	14	21	23	20	18	16
w tym z wiersza 13: Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	15	13	13	15	15	15
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	16	6	8	12	12	12
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	17	1	0	2	2	2
Liczba żłobków (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	18	2	2	3	3	3
Liczba opiekunów dziennych do dzieci	19	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w żłobkach (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	20	50	50	75	75	75
Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w żłobku (żłobek, klub dziecięcy, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	21	49	64	8	8	8
Powody nie przyznania miejsca w żłobku						
Liczba przedszkoli (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach)	22	8	9	9	9	9
Liczba miejsc w przedszkolach (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach)	23	725	725	725	725	725
Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w przedszkolu wg złożonych wniosków	24	0	10	11	10	10

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	PROGNOZA*		
	Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
Powody nie przyznania miejsca w przedszkolu						
brak wolnych miejsc	25	0	10	11	10	10
inne - niespełnienie innych wymogów formalnych	26	0	0	11	0	0
Liczba świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży - ogółem	27	8	8	8	8	8
Z tego: (wiersze "Przyszkolne" i "Pozaszkolne")						
Przyszkolne	28	6	6	6	6	6
Pozaszkolne	29	2	2	2	2	2
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	30	3	3	3	3	3
Liczba hospicjów	31	0	0	0	0	0
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	32	X	X	X	X	X

* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrostu lub spadku. W przypadku braku możliwości oszacowania wielkości liczbowych dla prognozy należy wpisać liczby odpowiadające danym z kolumny "Rok oceny".

3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Szukający pomocy oczekuje odreagowania swoich emocji, wglądu w przyczyny sytuacji trudnej oraz pomocy w dokonaniu zmian w swoim życiu. Pomoc społeczna wkracza w sytuację osób i rodzin wtedy, gdy nie są one w stanie pokonać trudności życiowych własnym staraniem. Pomocy tej udziela się osobom i rodzinom, w szczególności z powodu:

- ubóstwa,
- sieroctwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- trudności w integracji cudzoziemców, które otrzymały status uchodźcy,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Celem pomocy jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc ta powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia oraz integracji ze środowiskiem. W przepisach wielokrotnie zawarta jest zasada pomocniczości, która wskazuje pierwszeństwo korzystania z własnych zasobów i uprawnień przez osoby i rodziny oraz kładzie nacisk na wspieranie a nie bezpośrednie zaspokajanie potrzeb.

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, świadczenia dzielą się na pieniężne i niepieniężne, a prawo do świadczeń przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 634 zł.
- osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 514 zł.

Do świadczeń pieniężnych należą:

- a) zasiłek stały,
- b) zasiłek okresowy,
- c) zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy,
- d) zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie,
- e) pomoc na usamodzielnienie oraz kontynuowanie nauki,
- f) świadczenie pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla uchodźców,
- g) wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd.

Do świadczeń niepieniężnych należą:

- a) praca socjalna,
- b) bilet kredytowany,
- c) składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- d) składki na ubezpieczenie społeczne,
- e) pomoc rzeczowa, w tym na ekonomiczne usamodzielnienie,
- f) sprawienie pogrzebu,
- g) poradnictwo specjalistyczne,
- h) interwencja kryzysowa,
- i) schronienie,
- j) posiłek,
- k) niezbędne ubranie,
- l) usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy,
- m) specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia,
- n) mieszkanie chronione,
- o) pobyt i usługi w domu pomocy społecznej,
- p) pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie - w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych,

Praca socjalna i wdrażanie modelu organizowania społeczności lokalnej.

Praca socjalna to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie. Pracę socjalną świadczy osoba posiadająca kwalifikacje pracownika socjalnego. Należy podkreślić szczególną rolę tego zawodu, jako zawodu zaufania społecznego, pracownik socjalny

ma dostęp do szczególnie chronionych danych osobowych. Udziela on pomocy w przewidywaniu różnorodnych problemów ludzkich, co wymaga dużego zaangażowania oraz odpowiedzialności. Obok osób i rodzin praca socjalna kierowana jest do społeczności lokalnej. Podstawowe metody, którymi posługuje się pracownik socjalny to praca z indywidualnym przypadkiem. Wśród technik wykorzystuje się poradnictwo, mediację, informację, interwencje i wspomagane kontakty interpersonalne, w tym kontrakt socjalny. Należy przy tym zachować godność osoby i jej prawo do samostanowienia. Praca socjalna jest znaczącą formą świadczenia niepieniężnego udziela się jej bez względu na posiadany dochód. Bardzo ważnym zadaniem pracownika socjalnego w ramach pracy socjalnej jest współpraca z innymi specjalistami, organizacjami pozarządowymi, instytucjami w celu przeciwdziałania i ograniczania patologii i wykluczeniu społecznemu. Jednym z wielu celów o podstawowym znaczeniu jest: ułatwianie włączania marginalizowanych, społecznie wykluczonych, słabych i zagrożonych grup ludzi do życia w społeczności lokalnej. Bardzo istotnym narzędziem pracy socjalnej jest kontrakt socjalny. W kontrakcie socjalnym opracowuje się diagnozę osoby/rodziny oraz formuluje cele, które ma osiągnąć osoba/rodzina dla przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej. Kontrakt socjalny to umowa z Klientem polegająca na wspólnym uzgodnieniu celów i działań między pracownikiem socjalnym a klientem, na wyjaśnieniu i wspólnej negocjacji wyboru możliwych rozwiązań pożądanej zmiany w trudnej sytuacji oraz określeniu na jej podstawie form i czasu realizacji kontraktu. Kontrakt jest narzędziem pozwalającym na zmobilizowanie osoby lub rodziny zainteresowanej rozwiązaniem własnych problemów, umożliwia dokonanie oceny osiągniętych celów operacyjnych i uzyskanych efektów. Narzędzie to, daje podstawę do ograniczenia bądź odmówienia pomocy klientowi skupionemu jedynie na eskalowaniu roszczeń, a nie rozwiązywaniu swoich problemów życiowych.

**DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA
(w całym okresie sprawozdawczym)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2015	Rok 2016			
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA					
Liczba osób	1	3 288	2 901	2 744	2 680
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE					
Liczba osób	2	2 000	1 933	1 827	1 790
W tym: osoby długotrwale korzystające	3	1 352	1 553	1 270	1 280
Wiek 0-17	4	655	683	680	660
Wiek produkcyjny *	5	1 225	1 134	1 092	1 080
Wiek poprodukcyjny **	6	120	116	55	50
Liczba rodzin	7	1 325	1 304	1 222	1 230
Liczba osób w rodzinach	8	2 884	2 901	2 744	2 800
w tym: KOBIETY (z wierszy 2-6)					
Ogółem	9	1 043	1 010	927	900
W tym: osoby długotrwale korzystające	10	725	831	657	660
Wiek 0-17	11	328	332	348	340
Wiek 18-59	12	622	581	537	520
Wiek 60 lat i więcej	13	93	97	42	40
w tym: MĘŻCZYŹNI (z wierszy 2-6)					
Ogółem	14	957	923	900	890
W tym: osoby długotrwale korzystające	15	627	722	613	620
Wiek 0-17	16	327	351	332	320
Wiek 18-64	17	603	553	555	560
Wiek 65 lat i więcej	18	27	19	13	10
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE					
Liczba osób ogółem	19	1 265	1 156	1 070	1 000
Liczba rodzin	20	1 189	1 127	1 042	1 000
Liczba osób w rodzinach	21	2 524	2 392	2 190	2 100
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE NIEPIENIĘŻNE					
Liczba osób ogółem	22	797	785	765	800
Liczba rodzin	23	501	498	476	500
Liczba osób w rodzinach	24	1 714	1 784	1 720	1 800
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY					
Liczba osób ogółem	25	2 951	3 362	2 815	2 800

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
Liczba rodzin	26	1 350	1 348	1 276	1 250
Liczba osób w rodzinach	27	3 011	3 362	2 815	2 680
POWODY UDZIELENIA POMOCY I WSPARCIA					
UBÓSTWO					
Liczba rodzin	28	1 163	1 083	1 047	1 000
Liczba osób w rodzinach	29	2 512	2 406	2 309	2 100
BEZROBOCIE					
Liczba rodzin	30	1 055	1 002	929	900
Liczba osób w rodzinach	31	2 207	2 099	2 000	1 900
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ					
Liczba rodzin	32	228	215	216	200
Liczba osób w rodzinach	33	429	391	384	370
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA					
Liczba rodzin	34	240	207	241	200
Liczba osób w rodzinach	35	553	505	519	480
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH					
Liczba rodzin	36	166	177	125	105
Liczba osób w rodzinach	37	596	621	442	410
ALKOHOLIZM					
Liczba rodzin	38	21	8	22	25
Liczba osób w rodzinach	39	34	15	29	30
NARKOMANIA					
Liczba rodzin	40	2	2	3	5
Liczba osób w rodzinach	41	2	2	3	5
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA					
Liczba rodzin	42	163	154	168	150
W TYM: WIELODZIELNOŚĆ					
Liczba rodzin	43	113	110	113	120
BEZDOMNOŚĆ					
Liczba rodzin	44	17	14	17	10
Liczba osób w rodzinach	45	20	14	22	10
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO					
Liczba rodzin	46	10	2	6	5
Liczba osób w rodzinach	47	14	4	9	5
ZDARZENIA LOSOWE					
Liczba rodzin	48	2	2	3	3
Liczba osób w rodzinach	49	10	8	3	3
KLĘSKI ŻYWIŁOWE I EKOLOGICZNE					
Liczba osób	50	0	7	0	0
SIEROCTWO					
Liczba rodzin	51	1	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
Liczba osób w rodzinach	52	1	0	0	0
PRZEMOC W RODZINIE					
Liczba rodzin	53	41	33	14	12
Liczba osób w rodzinach	54	82	69	35	37
OCHRONA OFIAR HANDLU LUDŹMI					
Liczba rodzin	55	0	0	0	0
USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ					
USŁUGI OPIEKUNCZE OGÓŁEM					
Liczba osób	56	24	26	26	30
Liczba świadczeń	57	10 326	9 793	12 998	13 104
Kwota świadczeń w złotych	58	206 520	195 860	327 600	393 120
W TYM: SPECJALISTYCZNE (wiersze 59 - 61)					
Liczba osób	59	0	0	0	0
Liczba świadczeń	60	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	61	0	0	0	0
SPECJALISTYCZNE USŁUGI DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI					
Liczba osób	62	8	6	5	6
Liczba świadczeń	63	3 672	3 368	4 000	4 032
Kwota świadczeń w złotych	64	73 440	67 360	100 000	120 960
PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE					
Liczba rodzin	65	147	155	79	100
Liczba osób w rodzinach	66	272	269	210	250
PRACA SOCJALNA					
Liczba rodzin	67	1 288	1 211	1 050	1 000
Liczba osób w rodzinach	68	2 782	2 736	2 329	2 180
INTERWENCJA KRYZYSOWA					
Liczba rodzin	69	7	10	3	3
Liczba osób w rodzinach	70	15	15	7	7
KONTRAKT SOCJALNY					
Liczba zawartych kontraktów socjalnych - ogółem	71	184	0	73	70
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym - ogółem	72	184	13	73	70
(z wiersza 71) Liczba zawartych kontraktów socjalnych część A	73	X	X	3	5
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym część A	74	X	X	3	5
(z wiersza 71) Liczba zawartych kontraktów socjalnych część B	75	X	X	70	65
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym część B	76	X	X	70	65
(z wiersza 72) Liczba osób objętych kontraktem socjalnym w Klubie Integracji Społecznej - ogółem	77	84	13	22	20

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2015	Rok 2016			
PROJEKT SOCJALNY					
Liczba realizowanych projektów socjalnych	78	X	X	8	8
Liczba osób objętych projektami socjalnymi	79	X	X	124	124

* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat

** wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

3.1. GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2016r. poz. 1518) przewiduje dwa kryteria dochodowe i dokonuje podziału świadczeń rodzinnych.

Świadczeniami rodzinnymi są: Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
Świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego, specjalny zasiłek opiekuńczy,
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka. Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny nie przekracza 674 zł na osobę lub 764 zł, gdy członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne.
Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu: urodzenia dziecka,
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
samotnego wychowywania dziecka,
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
rozpoczęcia roku szkolnego,
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania. Na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych, prawo do świadczeń rodzinnych przysługuje: rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka;
opiekunowi faktycznemu dziecka;
osobie uczącej się. Zasiłki rodzinne przysługują do ukończenia przez dziecko 18 roku życia, lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia, albo 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego.

Osobie otrzymującej zasiłek rodzinny mogą przysługiwać następujące dodatki:

1. Dodatek z tytułu urodzenia dziecka – wypłacany jednorazowo w wysokości 1000 zł,
2. Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w wysokości 400 zł miesięcznie,
3. Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka, dodatek przysługuje w wysokości 1930 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej jednak niż 386 zł na wszystkie dzieci, a w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności kwota dodatku wynosi 273 zł, nie więcej jednak niż 546 zł.
4. Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, przysługuje w wysokości 95 zł miesięcznie na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego,
5. Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, dodatek przysługuje miesięcznie w wysokości 90 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia; oraz 110 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia,
6. Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego, dodatek przysługuje raz w roku, w wysokości 100 zł na dziecko,
7. Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, dodatek przysługuje przez 10 miesięcy w roku, w okresie pobierania nauki od września do czerwca następnego roku kalendarzowego tj. 69zł miesięcznie na dojazdy do szkoły, 113 zł miesięcznie na zamieszkanie.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

Ponadto ustawa reguluje kwestie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka tzw. „becikowe”, przysługującej, na każde żywo urodzone dziecko. O świadczenie może ubiegać się matka lub ojciec, opiekun prawny albo opiekun faktyczny dziecka. Jednorazowego dodatku z tytułu urodzenia dziecka nie należy mylić z jednorazową zapomogą z tytułu urodzenia się dziecka, czyli tzw. becikowym. Wynosi ona 1000 zł, a kryterium dochodowe jest dużo wyższe: 1922 zł netto miesięcznie w przeliczeniu na osobę. Liczba osób w rodzinie musi uwzględniać noworodka. Wniosek o wypłatę zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy, od dnia narodzin się dziecka, a w przypadku, gdy wniosek dot. dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego – w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia, którąś z w/w form albo przysposobienia dziecka nie później jednak niż do ukończenia przez dziecko 18 roku życia.

Świadczenia opiekuńcze.

Kolejną grupą świadczeń rodzinnych są świadczenia opiekuńcze:

- Zasiłek pielęgnacyjny (przysługujący niezależnie od dochodu),
- Świadczenie pielęgnacyjne (przysługujące niezależnie od dochodu),
- Specjalny zasiłek opiekuńczy (przysługujący zależnie od spełnienia kryterium dochodowego).

Zasiłek pielęgnacyjny wypłacany jest do 16 roku życia, jeżeli dziecko legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności. Natomiast powyżej 16 roku życia zasiłek pielęgnacyjny przysługuje osobie legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała przed 21 rokiem życia lub gdy legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje również osobie powyżej 75 roku życia, jeśli nie jest uprawniona do dodatku pielęgnacyjnego – aktualnie zasiłek wynosi 153 zł miesięcznie.

Świadczenie pielęgnacyjne przyznawane jest z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej matce albo ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności – jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Świadczenie pielęgnacyjne docelowo ma równać się kwotowo płacy minimalnej. Od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. uprawnieni otrzymują 1200 zł świadczenia pielęgnacyjnego, a w 2016 r. mogą liczyć na świadczenie w wysokości 1300 zł. Od 1 stycznia 2017 r. świadczenie pielęgnacyjne wynosi 1406 zł.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2012 r. poz. 788 i 1529) ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli: nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej – w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 764,00zł.

W przypadku, gdy łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę przekracza kwotę uprawniającą daną osobę do specjalnego zasiłku opiekuńczego o kwotę niższą lub równą kwocie odpowiadającej najniższemu zasiłkowi rodzinnemu przysługującemu w okresie, na który jest ustalany, specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli przysługiwał w poprzednim okresie zasiłkowym. W przypadku przekroczenia dochodu w kolejnym roku kalendarzowym specjalny zasiłek opiekuńczy nie przysługuje.

Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2015 r. poz. 859 z późn. zm.).

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł miesięcznie.

Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725 zł.

Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna.

Bezskuteczność egzekucji w rozumieniu ww. ustawy oznacza egzekucję, w wyniku, której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych.

Za bezskuteczność egzekucji uważa się również niemożność wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu przebywającemu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności z powodu:

braku podstawy prawnej do pojęcia czynności zmierzających do wykonania tytułu wykonawczego w miejscu zamieszkania dłużnika,

braku możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo.

Zmiany w wysokości świadczeń z funduszu alimentacyjnego na skutek zmiany wysokości zasądzonych alimentów dokonuje się po wpływie tytułu wykonawczego do komornika sądowego prowadzącego postępowanie egzekucyjne od miesiąca, w którym nastąpiła zmiana wysokości zasądzonych alimentów.
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przysługują, jeżeli osoba uprawniona:
została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie lub w pieczy zastępczej; zawarła związek małżeński.

Świadczenie rodzicielskie

1. Świadczenie rodzicielskie przysługuje:

- 1) matce albo ojcu dziecka, z uwzględnieniem ust. 2;
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia;
- 3) rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia;
- 4) osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia.

2. Świadczenie rodzicielskie przysługuje ojcu dziecka w przypadku:

- 1) skrócenia na wniosek matki dziecka okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego, zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego, po wykorzystaniu przez nią tego świadczenia, zasiłku lub uposażenia za okres co najmniej 14 tygodni od dnia urodzenia dziecka;
- 2) śmierci matki dziecka;
- 3) porzucenia dziecka przez matkę.

3. Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres:

- 1) 52 tygodni – w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka;
- 2) 65 tygodni – w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci;
- 3) 67 tygodni – w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci;
- 4) 69 tygodni – w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci;
- 5) 71 tygodni – w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

4. Świadczenie rodzicielskie przysługuje od dnia:

- 1) porodu – w przypadku osób, o których mowa w ust. 1 pkt 1;
- 2) objęcia dziecka opieką, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10. roku życia – w przypadku osób, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3;
- 3) przysposobienia dziecka, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10. roku życia – w przypadku osoby, o której mowa w ust. 1 pkt 4.

5. Świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości 1000,00 zł miesięcznie, z uwzględnieniem ust. 6.

6. W razie urodzenia dziecka przez kobietę pobierającą zasiłek dla bezrobotnych w okresie, o którym mowa w art. 73 okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 645, 691, 868 i 1265), lub w ciągu miesiąca po jego zakończeniu, lub w okresie przedłużenia zasiłku dla bezrobotnych na podstawie art. 73 okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych ust. 3 tej ustawy, świadczenie rodzicielskie przysługuje jednemu z rodziców w wysokości różnicy kwotą świadczenia rodzicielskiego a kwotą pobieranego przez kobietę zasiłku dla bezrobotnych pomniejszonego o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych.

7. Kwotę świadczenia rodzicielskiego przysługującą za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę dni kalendarzowych, za które świadczenie przysługuje. Kwotę świadczenia przysługującą za niepełny miesiąc zaokrągla się do 10 groszy w górę.

8. Osobie uprawnionej do świadczenia rodzicielskiego przysługuje:

- 1) w tym samym czasie jedno świadczenie rodzicielskie bez względu na liczbę wychowywanych dzieci;
- 2) jedno świadczenie rodzicielskie w związku z wychowywaniem tego samego dziecka.

9. Świadczenie rodzicielskie nie przysługuje, jeżeli:

- 1) co najmniej jeden z rodziców dziecka lub osoba, o której mowa w ust. 1 pkt 2 lub 3, otrzymują zasiłek macierzyński lub uposażenie za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego;
- 2) dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej – w przypadku osób, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 4;
- 3) osoba ubiegająca się o świadczenie rodzicielskie lub osoba pobierająca świadczenie rodzicielskie nie sprawuje lub zaprzestała sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem, w tym w związku z zatrudnieniem lub wykonywaniem innej pracy zarobkowej, które uniemożliwiają sprawowanie tej opieki;
- 4) w związku z wychowywaniem tego samego dziecka lub w związku z opieką nad tym samym dzieckiem jest już ustalone prawo do świadczenia rodzicielskiego, dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10 dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w czasie urlopu wychowawczego, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- 5) osobom, o których mowa w ust. 1, przysługuje za granicą świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia rodzicielskiego, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej. 1. Świadczenie rodzicielskie przysługuje:

1) matce albo ojcu dziecka, z uwzględnieniem ust. 2;

- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia;
- 3) rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia;
- 4) osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia.

2. Świadczenie rodzicielskie przysługuje ojcu dziecka w przypadku:

- 1) skrócenia na wniosek matki dziecka okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego, zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego, po wykorzystaniu przez nią tego świadczenia, zasiłku lub uposażenia za okres co najmniej 14 tygodni od dnia urodzenia dziecka;
- 2) śmierci matki dziecka;
- 3) porzucenia dziecka przez matkę.

3. Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres:

- 1) 52 tygodni – w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka;
- 2) 65 tygodni – w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci;
- 3) 67 tygodni – w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci;
- 4) 69 tygodni – w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci;
- 5) 71 tygodni – w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

4. Świadczenie rodzicielskie przysługuje od dnia:

- 1) porodu – w przypadku osób, o których mowa w ust. 1 pkt 1;
- 2) objęcia dziecka opieką, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10. roku życia – w przypadku osób, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3;
- 3) przysposobienia dziecka, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10. roku życia – w przypadku osoby, o której mowa w ust. 1 pkt 4.

5. Świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości 1000,00 zł miesięcznie, z uwzględnieniem ust. 6.

6. W razie urodzenia dziecka przez kobietę pobierającą zasiłek dla bezrobotnych w okresie, o którym mowa w art. 73 okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 645, 691, 868 i 1265), lub w ciągu miesiąca po jego zakończeniu, lub w okresie przedłużenia zasiłku dla bezrobotnych na podstawie art. 73 okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych ust. 3 tej ustawy, świadczenie rodzicielskie przysługuje jednemu z rodziców w wysokości różnicy między kwotą świadczenia rodzicielskiego a kwotą pobieranego przez kobietę zasiłku dla bezrobotnych pomniejszonego o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych.

7. Kwotę świadczenia rodzicielskiego przysługującą za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę dni kalendarzowych, za które świadczenie przysługuje. Kwotę świadczenia przysługującą za niepełny miesiąc zaokrągla się do 10 groszy w górę.

8. Osobie uprawnionej do świadczenia rodzicielskiego przysługuje:

- 1) w tym samym czasie jedno świadczenie rodzicielskie bez względu na liczbę wychowywanych dzieci;
- 2) jedno świadczenie rodzicielskie w związku z wychowywaniem tego samego dziecka.

9. Świadczenie rodzicielskie nie przysługuje, jeżeli:

- 1) co najmniej jeden z rodziców dziecka lub osoba, o której mowa w ust. 1 pkt 2 lub 3, otrzymują zasiłek macierzyński lub uposażenie za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego;
- 2) dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej – w przypadku osób, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 4;
- 3) osoba ubiegająca się o świadczenie rodzicielskie lub osoba pobierająca świadczenie rodzicielskie nie sprawuje lub zaprzestała sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem, w tym w związku z zatrudnieniem lub wykonywaniem innej pracy zarobkowej, które uniemożliwiają sprawowanie tej opieki;

- 4) w związku z wychowywaniem tego samego dziecka lub w związku z opieką nad tym samym dzieckiem jest już ustalone prawo do świadczenia rodzicielskiego, dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10 dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w czasie urlopu wychowawczego, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- 5) osobom, o których mowa w ust. 1, przysługuje za granicą świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia rodzicielskiego, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej. 1. Świadczenie rodzicielskie przysługuje:
- 1) matce albo ojcu dziecka, z uwzględnieniem ust. 2;
  - 2) opiekunowi faktycznemu dziecka w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia;
  - 3) rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia;
  - 4) osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia.
1. Świadczenie rodzicielskie przysługuje ojcu dziecka w przypadku:
    - 1) skrócenia na wniosek matki dziecka okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego, zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego, po wykorzystaniu przez nią tego świadczenia, zasiłku lub uposażenia za okres co najmniej 14 tygodni od dnia urodzenia dziecka;
    - 2) śmierci matki dziecka;
    - 3) porzucenia dziecka przez matkę.
  3. Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres:
    - 1) 52 tygodni – w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka;
    - 2) 65 tygodni – w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci;
    - 3) 67 tygodni – w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci;
    - 4) 69 tygodni – w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci;
    - 5) 71 tygodni – w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.
  4. Świadczenie rodzicielskie przysługuje od dnia:
    - 1) porodu – w przypadku osób, o których mowa w ust. 1 pkt 1;
    - 2) objęcia dziecka opieką, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10. roku życia – w przypadku osób, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3;
    - 3) przysposobienia dziecka, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10. roku życia – w przypadku osoby, o której mowa w ust. 1 pkt 4.
  5. Świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości 1000,00 zł miesięcznie, z uwzględnieniem ust. 6.
  6. W razie urodzenia dziecka przez kobietę pobierającą zasiłek dla bezrobotnych w okresie, o którym mowa w art. 73 okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 645, 691, 868 i 1265), lub w ciągu miesiąca po jego zakończeniu, lub w okresie przedłużenia zasiłku dla bezrobotnych na podstawie art. 73 okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych ust. 3 tej ustawy, świadczenie rodzicielskie przysługuje jednemu z rodziców w wysokości różnicy między kwotą świadczenia rodzicielskiego a kwotą pobieranego przez kobietę zasiłku dla bezrobotnych pomniejszonego o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych.
  7. Kwotę świadczenia rodzicielskiego przysługującą za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę dni kalendarzowych, za które świadczenie przysługuje. Kwotę świadczenia przysługującą za niepełny miesiąc zaokrągla się do 10 groszy w górę.
  8. Osobie uprawnionej do świadczenia rodzicielskiego przysługuje:
    - 1) w tym samym czasie jedno świadczenie rodzicielskie bez względu na liczbę wychowywanych dzieci;
    - 2) jedno świadczenie rodzicielskie w związku z wychowywaniem tego samego dziecka.
  9. Świadczenie rodzicielskie nie przysługuje, jeżeli:
    - 1) co najmniej jeden z rodziców dziecka lub osoba, o której mowa w ust. 1 pkt 2 lub 3, otrzymują zasiłek macierzyński lub uposażenie za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego;
    - 2) dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej – w przypadku osób, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 4;
    - 3) osoba ubiegająca się o świadczenie rodzicielskie lub osoba pobierająca świadczenie rodzicielskie nie sprawuje lub zaprzestała sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem, w tym w związku z zatrudnieniem lub wykonywaniem innej pracy zarobkowej, które uniemożliwiają sprawowanie tej opieki;
    - 4) w związku z wychowywaniem tego samego dziecka lub w związku z opieką nad tym samym dzieckiem jest już ustalone prawo do świadczenia rodzicielskiego, dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10 dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w czasie urlopu wychowawczego, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
    - 5) osobom, o których mowa w ust. 1, przysługuje za granicą świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia rodzicielskiego, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym wypłacanym przez gminę, mającym na celu dofinansowanie do wydatków mieszkaniowych ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego. Pomoc ta przysługuje jedynie najbardziej potrzebującym mieszkańcom gminy i jedynie w przypadkach ściśle określonych przez przepisy ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych. Dodatek mieszkaniowy przyznawany jest na podstawie decyzji administracyjnej Burmistrza Łap. Pieniądze wypłacane są z budżetu gminy, na terenie, której położony jest lokal.

Gmina przyznaje dodatek mieszkaniowy zawsze na okres sześciu miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku przez wnioskodawcę.

Dodatek mieszkaniowy może być przyznany i wypłacany następującym osobom: najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych, osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego, osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych, innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem, osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny.

Od 2014 r. odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej przysługuje zryczałtowany dodatek energetyczny. Zgodnie z Ustawą z dnia 10 kwietnia 1997 r. prawo energetyczne (Dz. U. 2017.220), odbiorcą wrażliwym energii elektrycznej jest osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy o dodatkach mieszkaniowych, która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Wysokość zryczałtowanego dodatku energetycznego określa Minister Gospodarki stosownym obwieszczeniem. Jego wysokość jest zróżnicowana w zależności od składu osobowego gospodarstwa domowego, od 1 maja 2015 r. wynosił:

prowadzonego przez osobę samotną wynosi -11,29 zł/miesiąc,
składającego się z 2 do 4 osób wynosi -15,68 zł/ miesiąc,
składającego się z co najmniej 5 osób wynosi -18,81 zł/miesiąc.

Stypendia i zasiłki szkolne

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łapach realizuje zadania związane z przyznawaniem i wypłacaniem świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym na podstawie Ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty _Dz.U. 2004 r. nr 256 poz. 2572 z późn. zm.) oraz na podstawie Uchwały nr VIII/59/07 Rady Miejskiej z dnia 27 kwietnia 2007 r. w sprawie przyjęcia regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Łapy i Uchwały nr XXIV/501/09 Rady Miejskiej z dnia 23 stycznia 2009 w sprawie zmiany regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Łapy

Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są: stypendium szkolne

zasiłek szkolny Pomoc materialna przysługuje zamieszkałym na terenie Miasta i Gminy Łapy: uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych oraz słuchaczom publicznych kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych - do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia;

wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków umożliwiających dzieciom i młodzieży upośledzonym w stopniu głębokim w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych, a także dzieciom i młodzieży upośledzonym umysłowo ze sprzężonymi niepełnosprawnościami realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki - do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki;

uczniom szkół niepublicznych nieposiadających uprawnień szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki;

słuchaczom niepublicznych kolegiów nauczycielskich i nauczycielskich kolegiów języków obcych - do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia. Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie oraz innych okoliczności uzasadniających przyznanie pomocy materialnej takich jak bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wieloletniość itp.

Stypendium nie przysługuje uczniom:

1. klas zerowych,
2. którzy nie mieszkają na terenie Miasta i Gminy Łapy
3. którzy otrzymują inne stypendium ze środków publicznych z wyjątkiem sytuacji, kiedy łączna kwota otrzymywanych stypendiów nie przekracza 1280 zł (rocznie).

4. którzy zostali umieszczeni w instytucjach zapewniających całodobowe utrzymanie albo w rodzinie zastępczej.

Stypendium może być przyznane w formie: całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, a także udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą, pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności zakupu podręczników, całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania (uczniom szkół ponadgimnazjalnych lub słuchaczom kolegiów). Stypendium szkolne realizowane jest poprzez: refundację poniesionych kosztów związanych z edukacją na podstawie faktur lub rachunków imiennych wystawionych na wnioskodawcę bądź pełnoletniego ucznia, zakup przez szkołę lub MOPS w Łapach pomocy edukacyjnych.

GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2015	Rok 2016			
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ					
ZASIŁEK STAŁY					
Liczba osób	1	89	98	105	110
Liczba świadczeń	2	853	975	1 061	1 250
Kwota świadczeń w złotych	3	390 096	491 602	531 435	540 000
W tym: (wiersze 4-6)					
Zasiłek stały dla osób samotnie gospodarujących					
Liczba osób	4	76	83	91	90
Liczba świadczeń	5	757	839	918	1 000
Kwota świadczeń w złotych	6	360 676	440 476	475 599	480 000
W tym: (wiersze 7-9)					
Zasiłek stały dla osoby w rodzinie					
Liczba osób	7	13	15	16	20
Liczba świadczeń	8	96	136	143	250
Kwota świadczeń w złotych	9	29 420	51 126	55 836	60 000
ZASIŁEK OKRESOWY					
Liczba osób	10	1 047	1 004	913	800
Liczba świadczeń	11	8 399	8 186	7 420	7 400
Kwota świadczeń w złotych	12	3 082 327	3 209 446	2 934 473	3 000 000
W tym: (wiersze 13-24)					
Zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia					
Liczba osób	13	967	921	833	700
Liczba świadczeń	14	7 707	7 453	6 663	7 000
Kwota świadczeń w złotych	15	2 824 519	2 906 194	2 632 345	2 800 000
Zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby					
Liczba osób	16	36	36	37	50
Liczba świadczeń	17	158	176	188	200
Kwota świadczeń w złotych	18	57 834	68 422	72 846	100 000
Zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności					
Liczba osób	19	32	30	37	50
Liczba świadczeń	20	177	189	197	200
Kwota świadczeń w złotych	21	32 360	42 197	45 733	100 000
Zasiłek okresowy z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego					
Liczba osób	22	1	0	1	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
Liczba świadczeń	23	2	0	2	0
Kwota świadczeń w złotych	24	542	0	634	0
Zasiłek okresowy kontynuowany niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b					
Liczba osób	25	16	0	0	0
Liczba świadczeń	26	44	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	27	11 005	0	0	0
ZASIŁEK CELOWY OGÓLEM					
Liczba osób	28	619	288	339	350
Kwota świadczeń w złotych	29	394 977	230 809	252 463	260 000
W tym: ZASIŁEK CELOWY PRZYZNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA"					
Liczba osób	30	417	217	292	300
Liczba świadczeń	31	1 284	919	866	900
Kwota świadczeń w złotych	32	306 360	216 710	218 848	220 000
ZASIŁKI CELOWE PRZYZNANE NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 39a ust. 1 i 2					
Liczba osób	33	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	34	0	0	0	0
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ					
POSIŁEK OGÓLEM					
Liczba osób	35	766	752	732	730
Liczba świadczeń	36	97 001	99 818	100 018	100 000
Kwota świadczeń w złotych	37	670 874	713 587	725 018	725 000
W TYM: DLA DZIECI					
Liczba osób	38	654	747	689	700
Liczba świadczeń	39	79 665	90 497	90 259	90 300
Kwota świadczeń w złotych	40	573 667	648 604	640 549	650 000
W tym: (z wierszy 35-37) POSIŁEK - świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego "Pomoc Państwa w zakresie dożywiania"					
Liczba osób	41	766	752	732	730
Liczba świadczeń	42	97 001	99 818	100 018	100 000
Kwota świadczeń w złotych	43	670 874	713 587	725 018	725 000
W TYM: DLA DZIECI (z wierszy 41-43)					
Liczba osób	44	654	747	689	700
Liczba świadczeń	45	79 665	90 497	90 259	90 300
Kwota świadczeń w złotych	46	573 667	648 604	640 549	650 000
SCHRONIENIE					
Liczba osób	47	1	4	0	0
Liczba świadczeń	48	321	360	0	0
Kwota świadczeń w złotych	49	4 000	9 416	0	0
UBRANIE					
Liczba osób	50	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
Liczba świadczeń	51	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	52	0	0	0	0
SPRAWIENIE POGRZEBU					
Liczba osób	53	1	1	3	3
Liczba świadczeń	54	1	1	3	3
Kwota świadczeń w złotych	55	2 484	2 300	7 856	8 000
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ					
Liczba osób	56	17	17	17	17
Liczba świadczeń	57	194	204	196	204
Kwota świadczeń w złotych	58	419 230	474 787	476 652	480 000
INDYWIDUALNE PROGRAMY POMOCY					
INDYWIDUALNY PROGRAM WYCHODZENIA Z BEZDOMNOŚCI					
Liczba osób	59	0	0	0	0
INDYWIDUALNY PROGRAM ZATRUDNIENIA SOCJALNEGO (Centrum Integracji Społecznej)					
Liczba osób	60	47	50	37	37
WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA					
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	61	70	57	56	56
Liczba rodzin wspierających	62	0	0	0	0
Liczba asystentów rodziny	63	4	4	4	4
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	64	111 541	202 321	269 538	300 000

4. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych przewiduje dwa kryteria dochodowe i dokonuje podziału świadczeń rodzinnych.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- Świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego, specjalny zasiłek opiekuńczy,
- Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
- Świadczenie rodzicielskie

Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny nie przekracza 674 zł na osobę lub 764 zł, gdy członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne. Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- urodzenia dziecka,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- samotnego wychowywania dziecka,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- rozpoczęcia roku szkolnego,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych, prawo do świadczeń rodzinnych przysługuje:

- rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka;
- opiekunowi faktycznemu dziecka;
- osobie uczącej się.

Zasiłki rodzinne przysługują do ukończenia przez dziecko 18 roku życia, lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia, albo 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego.

Osobie otrzymującej zasiłek rodzinny mogą przysługiwać następujące dodatki:

1. Dodatek z tytułu urodzenia dziecka – wypłacany jednorazowo w wysokości 1000 zł,
2. Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w wysokości 400 zł miesięcznie,
3. Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka, dodatek przysługuje w wysokości 193,00 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej jednak niż 386,00 zł na wszystkie dzieci, a w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności kwota dodatku wynosi 273 zł, nie więcej jednak niż 546 zł.
4. Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, przysługuje w wysokości 95 zł miesięcznie na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego,
5. Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, dodatek przysługuje miesięcznie w wysokości 90 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia; oraz 110 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia, 6. Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego, dodatek przysługuje raz w roku, w wysokości 100 zł na dziecko,
7. Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania dodatek przysługuje przez 10 miesięcy w roku, w okresie pobierania nauki od września do czerwca następnego roku kalendarzowego tj. 69 zł miesięcznie na dojazdy do szkoły, 113 zł miesięcznie na zamieszkanie.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

Ponadto ustawa reguluje kwestie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka tzw. „becikowe”, przysługującą, na każde żywo urodzone dziecko. O świadczenie może ubiegać się matka lub ojciec, opiekun prawny albo opiekun faktyczny dziecka.

Jednorazowego dodatku z tytułu urodzenia dziecka nie należy mylić z jednorazową zapomogą z tytułu urodzenia się dziecka, czyli tzw. becikowym. Wynosi ona 1000 zł, a kryterium dochodowe jest dużo wyższe: 1922 zł netto miesięcznie w przeliczeniu na osobę. Liczba osób w rodzinie musi uwzględniać noworodka. Wniosek o wypłatę zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy, od dnia narodzin się dziecka, a w przypadku, gdy wniosek dot. dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego – w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia, którąś z w/w form albo przysposobienia dziecka nie później jednak niż do ukończenia przez dziecko 18 roku życia.

Świadczenia opiekuńcze.

Kolejną grupą świadczeń rodzinnych są świadczenia opiekuńcze:

1. Zasiłek pielęgnacyjny (przynawane niezależnie od dochodu),
2. Świadczenie pielęgnacyjne (przynawane niezależnie od dochodu),
3. Specjalny zasiłek opiekuńczy (przynawany zależnie od spełnienia kryterium dochodowego).

1. **Zasiłek pielęgnacyjny** wypłacany jest do 16 roku życia, jeżeli dziecko legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności. Natomiast powyżej 16 roku życia zasiłek pielęgnacyjny przysługuje osobie legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała przed 21 rokiem życia lub gdy legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje również osobie powyżej 75 roku życia, jeśli nie jest uprawniona do dodatku pielęgnacyjnego – aktualnie zasiłek wynosi 153 zł miesięcznie.

2. **Świadczenie pielęgnacyjne** przyznawane jest z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej matce albo ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie będącej rodzinną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności – jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Świadczenie pielęgnacyjne docelowo ma równać się kwotowo płacy minimalnej. Od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. uprawnieni otrzymują 1200 zł świadczenia pielęgnacyjnego, a w 2016 r. mogli liczyć na świadczenie w wysokości 1300 zł, a w 2017 r. – 1406 zł.

3. **Specjalny zasiłek opiekuńczy** przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2012 r. poz. 788 i 1529) ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli: nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej – w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 764,00zł.

W przypadku, gdy łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę przekracza kwotę uprawniającą daną osobę do specjalnego zasiłku opiekuńczego o kwotę niższą lub równą kwocie odpowiadającej najniższemu zasiłkowi rodzinnemu przysługującemu w okresie, na który jest ustalany, specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli przysługiwał w poprzednim okresie zasiłkowym. W przypadku przekroczenia dochodu w kolejnym roku kalendarzowym specjalny zasiłek opiekuńczy nie przysługuje.

Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł miesięcznie.

Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 725 zł.

Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna.

Bezskuteczność egzekucji w rozumieniu ww. ustawy oznacza egzekucję, w wyniku, której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych.

Za bezskuteczną egzekucję uważa się również niemożność wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu przebywającemu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności z powodu:

- braku podstawy prawnej do pojęcia czynności zmierzających do wykonania tytułu wykonawczego w miejscu zamieszkania dłużnika,

- braku możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Zmiany w wysokości świadczeń z funduszu alimentacyjnego na skutek zmiany wysokości zasądzonych alimentów dokonuje się po wpływie tytułu wykonawczego do komornika sądowego prowadzącego postępowanie egzekucyjne od miesiąca, w którym nastąpiła zmiana wysokości zasądzonych alimentów.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przysługują, jeżeli osoba uprawniona: - została umieszczona w instytucji zapewniającej całonocne utrzymanie lub w pieczy zastępczej;

- zawarła związek małżeński.

Świadczenie rodzicielskie

Uchwalona przez Sejm w dniu 24 lipca 2015 r. ustawa o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw wprowadziła od 1 stycznia 2016 r. nowe świadczenie rodzinne – świadczenie rodzicielskie, które przysługuje:

· matce albo ojcu dziecka,

· opiekunowi faktycznemu dziecka w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o

odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia;

· rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec

którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia;

· osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o

odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje ojcu dziecka w przypadku:

· skrócenia okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego na wniosek matki dziecka po wykorzystaniu przez nią tego świadczenia za okres co najmniej 14 tygodni od dnia urodzenia dziecka;

· śmierci matki dziecka;

· porzucenia dziecka przez matkę.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres:

· 52 tygodni – w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka;

· 65 tygodni – w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci;

· 67 tygodni – w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci;

· 69 tygodni – w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci;

· 71 tygodni – w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości 1000,00 zł miesięcznie. W razie urodzenia dziecka przez kobietę pobierającą zasiłek dla bezrobotnych w okresie, o którym mowa w art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 149, 357 i 1066), lub w ciągu miesiąca po jego zakończeniu, lub w okresie przedłużenia zasiłku dla bezrobotnych na podstawie art. 73 ust. 3 tej ustawy, świadczenie rodzicielskie przysługuje jednemu z rodziców w wysokości różnicy między kwotą świadczenia rodzicielskiego a kwotą pobieranego przez kobietę zasiłku dla bezrobotnych pomniejszonego o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych.

W 2016r. wypłacono świadczenie rodzicielskie na kwotę 508754,00 zł, a w 2017r. – na kwotę

762452,00 zł.

Świadczenie wychowawcze w ramach Programu Rodzina 500+

Świadczenie wychowawcze przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu albo opiekunowi prawnemu dziecka do ukończenia przez nie 18 r. z.

Warunkiem uzyskania 500+ na pierwsze dziecko jest kryterium dochodowe 800 zł netto, w przypadku dziecka z niepełnosprawnością w rodzinie 1200 zł netto.

Określone w przepisach określenie "pierwsze dziecko" – oznacza jedyne lub najstarsze dziecko w rodzinie w wieku do ukończenia 18. roku życia; w przypadku dzieci urodzonych tego samego dnia, miesiąca i roku, najstarszym dzieckiem będzie to, które zostanie wskazane przez osobę składającą wniosek.

Do przeliczenia w/w kryterium brane są dochody z roku bazowego czyli 2014 natomiast od 1 października 2017 dochody z roku bazowego 2016 (w skład wchodzi dochody opodatkowane oraz nieopodatkowane) oraz brana pod uwagę jest sytuacja bieżąca.

W przypadku ubiegania się na drugie i kolejne dziecko nie ma potrzeby udokumentowania sytuacji dochodowej rodziny.

Świadczenie to jest w kwocie 500 zł. Podzielne jest w trzech przypadkach: nowonarodzone dziecko, ukończenia przez dziecko 18 r.z oraz kiedy mamy do czynienia z rodzinami po rozwodzie lub separacji kiedy Sąd orzeknie naprzemienną władzę rodzicielską –

w tych przypadkach 500 zł zostanie podzielone na faktyczną liczbę dni i zostanie wypłacona należna kwota, dla osoby wnioskującej.

Świadczenie wychowawcze nie przysługuje, jeżeli: dziecko pozostaje w związku małżeńskim, dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w pieczy zastępczej; pełnoletnie dziecko ma ustalone prawo do świadczenia wychowawczego na własne dziecko, członkowi rodziny przysługuje za granicą na dziecko świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia wychowawczego, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej. Świadczenie wychowawcze na dane dziecko nie przysługuje, jeżeli osobie samotnie wychowującej dziecko nie zostało ustalone, na rzecz tego dziecka od jego rodzica, świadczenie alimentacyjne na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, chyba że:

- 1) drugie z rodziców dziecka nie żyje;
- 2) ojciec dziecka jest nieznany;
- 3) powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone;
- 4) sąd zobowiązał jedno z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz tego dziecka;
- 5) dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obojga rodziców sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach.

Dodatek mieszkaniowy

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym wypłacanym przez gminę, mającym na celu dofinansowanie do wydatków mieszkaniowych ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego. Pomoc ta przysługuje jedynie najbardziej niekorzystnym mieszkańcom gminy i jedynie w przypadkach ściśle określonych przez przepisy ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych. Dodatek mieszkaniowy przyznawany jest na podstawie decyzji administracyjnej Burmistrza Łap. Pieniądze wypłacane są z budżetu gminy, na terenie, której położony jest lokal.

Gmina przyznaje dodatek mieszkaniowy zawsze na okres sześciu miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku przez wnioskodawcę.

Dodatek mieszkaniowy może być przyznany i wypłacany następującym osobom:

- najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny.

Od 2014 r. odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej przysługuje zryczałtowany **dodatek energetyczny**. Zgodnie z Ustawą z dnia 10 kwietnia 1997 r. prawo energetyczne, odbiorcą wrażliwym energii elektrycznej jest osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy o dodatkach mieszkaniowych, która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej. Wysokość zryczałtowanego dodatku energetycznego określa Minister Gospodarki stosownym obwieszczeniem. Jego wysokość jest zróżnicowana w zależności od składu osobowego gospodarstwa domowego, od 1 maja 2017 r. wynosił:

- a) prowadzonego przez osobę samotną wynosi -11,22 zł/miesiąc,
- b) składającego się z 2 do 4 osób wynosi -15,58 zł/ miesiąc,
- c) składającego się z co najmniej 5 osób wynosi -18,70 zł/miesiąc.

W 2017r. wydano 222 decyzje na wypłatę zryczałtowanego dodatku energetycznego. Tytułem dodatku energetycznego w 2017 r. wypłacono 15990,66 zł.

Było mało zainteresowanie składaniem wniosków na dodatek energetyczny ze względu na małe kwoty dofinansowania oraz problemami z dostarczeniem umowy z zakładem dostarczającym energię elektryczną(umowa zagubiona, mieszkanie wynajmowane- brak imiennej umowy z zakładem).

Stypendia i zasiłki szkolne

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łapach realizuje zadania związane z przyznawaniem i wypłacaniem świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym na podstawie Ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty.

Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są:

- stypendium szkolne
- zasiłek szkolny

Pomoc materialna przysługuje zamieszkałym na terenie Miasta i Gminy Łapy:

- uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych oraz słuchaczom publicznych kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych - do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia;
- wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków umożliwiających dzieciom i młodzieży upośledzonym w stopniu głębokim w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych, a także dzieciom i młodzieży upośledzonym umysłowo ze sprzężonymi niepełnosprawnościami realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki - do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki;
- uczniom szkół niepublicznych nieposiadających uprawnień szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki;
- słuchaczom niepublicznych kolegiów nauczycielskich i nauczycielskich kolegiów języków obcych - do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia.

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie oraz innych okoliczności uzasadniających przyznanie pomocy materialnej takich jak bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność itp.

Stypendium nie przysługuje uczniom:

1. klas zerowych,
2. którzy nie mieszkają na terenie Miasta i Gminy Łapy
3. którzy otrzymują inne stypendium ze środków publicznych z wyjątkiem sytuacji, kiedy łączna kwota otrzymywanych stypendiów nie przekracza 1280 zł (rocznie).
4. którzy zostali umieszczeni w instytucjach zapewniających całodobowe utrzymanie albo w rodzinie zastępczej.

Stypendium może być przyznane w formie:

- całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, a także udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą,
- pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności zakupu podręczników,
- całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania (uczniom szkół ponadgimnazjalnych lub słuchaczom kolegiów).
- Stypendium szkolne realizowane jest poprzez:
- refundację poniesionych kosztów związanych z edukacją na podstawie faktur lub rachunków imiennych wystawionych na wnioskodawcę bądź pełnoletniego ucznia,
- zakup przez szkołę lub MOPS w Łapach pomocy edukacyjnych.

INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2015	Rok 2016		
ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE				
Liczba rodzin	1	X	1 193	1 353
				1 370

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
Kwota świadczeń w złotych	2	X	9 774 894	13 112 005	13 200 000
ZASIŁKI RODZINNE I DODATKI DO ZASIŁKÓW RODZINNYCH					
Liczba rodzin	3	1 927	814	750	820
Kwota świadczeń w złotych	4	2 487 835	2 927 397	2 794 447	2 940 552
JEDNORAZOWY DODATEK Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA (ujmowany w pozycji "Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych")					
Liczba świadczeń	5	77	102	126	192
Kwota świadczeń w złotych	6	77 000	102 000	101 121	192 000
JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA					
Liczba świadczeń	7	136	174	201	230
Kwota świadczeń w złotych	8	136 000	174 000	201 000	230 000
SWIADCZENIA OPIEKUNCZE					
ŚWIADCZENIE PIEŁĘGNACYJNE					
Liczba świadczeń	9	626	584	594	624
Kwota świadczeń w złotych	10	749 640	757 900	833 622	921 648
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY - Ogółem					
Liczba świadczeń	11	4 775	4 730	4 569	4 680
Kwota świadczeń w złotych	12	730 575	723 690	699 057	716 040
W tym: (od poz. 13 do poz. 20)					
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA NIEPEŁNOSPRAWNEGO DZIECKA					
Liczba świadczeń	13	834	818	837	866
Kwota świadczeń w złotych	14	127 602	125 154	128 061	132 498
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ W WIEKU POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA O ZNA CZNYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI					
Liczba świadczeń	15	2 752	2 737	2 562	2 591
Kwota świadczeń w złotych	16	421 056	418 761	391 986	396 423
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ W WIEKU POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA O UMIARKOWANYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI, KTÓRA POWSTAŁA PRZED UKOŃCZENIEM 21 ROKU ŻYCIA					
Liczba świadczeń	17	984	1 020	1 013	1 042
Kwota świadczeń w złotych	18	150 552	156 060	154 989	159 426
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA OSOBY, KTÓRA UKOŃCZYŁA 75 LAT					
Liczba świadczeń	19	205	155	157	181
Kwota świadczeń w złotych	20	31 365	23 715	24 021	27 693
SPECJALNY ZASIŁEK OPIEKUNCZY					
Liczba świadczeń	21	296	456	466	504
Kwota świadczeń w złotych	22	151 251	235 521	241 266	262 080
ZASIŁEK DLA OPIEKUNA					
Liczba świadczeń	23	531	457	332	276
Kwota świadczeń w złotych	24	275 253	236 875	172 362	143 520
ŚWIADCZENIE Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO					
Liczba osób	25	111	104	98	105
Liczba rodzin	26	111	72	65	72

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
Kwota świadczeń w złotych	27	558 432	512 874	490 321	516 600
DODATKI MIESZKANIOWE					
Liczba gospodarstw domowych	28	716	693	602	620
Kwota świadczeń w złotych	29	1 022 623	969 370	825 923	830 000
DODATKI ENERGETYCZNE					
Liczba gospodarstw domowych	30	217	279	222	230
Kwota świadczeń w złotych	31	18 497	18 183	15 991	16 500
OPŁACENIE SKŁADKI UBEZPIECZENIA ZDROWOTNEGO					
Liczba osób	32	353	203	231	230
Kwota świadczeń w złotych	33	120 066	110 044	116 228	120 000
OPŁACENIE SKŁADKI UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO					
Liczba osób	34	85	68	64	66
Kwota świadczeń w złotych	35	212 493	200 867	184 113	192 000
ŚWIADCZENIE INTEGRACYJNE (CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ)					
Liczba osób	36	47	36	37	37
Kwota świadczeń w złotych	37	257 948	275 337	260 101	360 536
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH					
Liczba osób ogółem	38	10	9	50	50
Kwota świadczeń w złotych	39	26 649	20 169	29 039	27 702
STYPENDIA SOCJALNE DLA UCZNIÓW I ZASIŁKI SZKOLNE					
Liczba osób	40	919	583	463	473
Kwota świadczeń w złotych	41	527 666	452 510	354 430	364 430

5. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

Świetlica Socjoterapeutyczna „Świat w kolorach”

Świetlica Socjoterapeutyczna „Świat w kolorach” jest placówką wsparcia dziennego utworzona przy MOPS w Łapach ul. Główna 50 oraz jej filia w dzielnicy Łapy Osse mieszcząca się przy ul. Letniej 1.

W roku 2017 ze Świetlicy w Łapach i na Osse korzystało łącznie 72 dzieci (52 dzieci w Łapach i 20 dzieci na Osse). Wśród dzieci jest jedno dziecko niepełnosprawne ruchowo i poruszające się na wózku inwalidzkim. Cztero dzieci posiada orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. W grupie świetlicowej znajdują się również dzieci z opiniami z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej dotyczącymi dostosowania nauczania do indywidualnych potrzeb i możliwości.

Problemy z którymi najczęściej borykają się nasze rodziny to: alkoholizm, przemoc w rodzinie, brak zaradności życiowej, bezrobocie, rodziny niepełne, matki lub ojcowie samotnie wychowujący dzieci, wielodzietność, problemy wychowawcze z dziećmi, zaburzenia zachowania dzieci. Rodzicom często brakuje umiejętności wychowawczych. Niektóre rodziny są objęte nadzorem kuratora, pomocą asystenta i psychologa, wsparciem Zespołu Interdyscyplinarnego i Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Głównymi problemami z jakimi borykają się dzieci uczęszczające do świetlicy są:

- trudności w wyrażaniu, nazywaniu uczuć
- trudności w radzeniu sobie z uczuciami szczególnie trudnymi
- agresja
- nieadekwatny obraz własnej osoby
- nieumiejętność dostrzegania własnych zalet
- trudności w byciu w grupie
- trudności we współpracy
- trudności w komunikowaniu się
- brak umiejętności słuchania
- nieumiejętność radzenia sobie ze stresem, sytuacjami konfliktowymi, trudnymi
- brak asertywności
- deficyty empatii
- trudności w nawiązywaniu i utrzymaniu relacji
- nieśmiałość, wycofanie, izolowanie się
- zniekształcone sady poznawcze dotyczące siebie, świata i innych ludzi
- deficyty uwagi, impulsywność, nadruclliwość
- trudności w nauczaniu, zaległości programowe

Świetlica realizuje swe zadania poprzez prowadzenie działalności: socjoterapeutycznej, profilaktycznej, wychowawczej.

W zakresie działalności socjoterapeutycznej w świetlicy w Łapach prowadzone były cztery grupy wiekowe do końca roku szkolnego 2016/2017 : najmłodsza I, najmłodsza II, średnia i najstarsza.

W roku szkolnym 2017/2018 w świetlicy w Łapach prowadzone są 3 grupy socjoterapeutyczne: I grupa- realizująca program przezwyciężania nieśmiałości u dzieci, IIgrupa, III-grupa. W Świetlicy na Osse funkcjonuje jedna grupa socjoterapeutyczna. Program przezwyciężania nieśmiałości u dzieci znajduje się na liście rekomendowanych programów profilaktycznych na 2017r przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii oraz Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Stworzenie grupy dzieci nieśmiałych oraz praca z nimi podyktowane było potrzebami i obserwacjami.

Celem programu przezwyciężania nieśmiałości jest:

- stworzenie dzieciom nieśmiałym okazji do rozwijania umiejętności poznawczych, społecznych i emocjonalnych
- pomoc w przezwyciężaniu bierności, bezradności oraz zaszczepienie poczucia sprawstwa
- wzmacnianie ich wewnętrznych sił i wiaty w siebie i swoje możliwości
- kształtowanie optymistyczne stylu wyjaśniania przyczyn zdarzeń

Treści programowe poszczególnych grup socjoterapeutycznych dostosowane są do deficytów konkretnej grupy a skupione głównie wokół następujących bloków tematycznych:

- Integracja
- Poznajemy siebie i innych,
- Budowanie pozytywnego obrazu własnej wartości
- Moi najbliżsi – rodzina,
- Nasze uczucia,
- Asertywność,
- Skuteczna komunikacja,
- Rozwiązywanie konfliktów,
- Radzenie sobie ze stresem,
- Profilaktyka uzależnień.

W zakresie działalności profilaktycznej prowadzone są zajęcia przygotowujące dzieci i młodzież do radzenia sobie z zagrożeniami (jest to realizowane w ramach zajęć socjoterapeutycznych, wychowawczych, indywidualnym kontakcie oraz w czasie wakacyjnego wyjazdu wzbogaconego o program profilaktyczny, comiesięcznych zebraniach społeczności świetlicowej, która pełni rolę społeczności korekcyjnej).

W zakresie działalności wychowawczej:

- prowadzone są zajęcia grupowe z wykorzystaniem zabaw i gier psychologicznych
- zajęcia kulinarne
- zajęcia twórcze: plastyczne, muzyczne i teatralne, klub majsterkowicza
- zajęcia ruchowe
- zajęcia poza świetlicą: wycieczki, obozy profilaktyczne, wyjścia w teren, spotkania z ciekawymi ludźmi, wyjścia do Biblioteki, wyjścia do zaprzyjaźnionych placówek np. Dziennego Domu Senior +

Środowiskowy Dom Samopomocy w Łapach

Środowiskowy Dom Samopomocy w Łapach rozpoczął działalność 01.11.1997 r. Jest jednostką organizacyjną MOPS w Łapach, placówką dziennego pobytu.

W 2016 roku korzystało 44 osób.Dom zapewnia swoim uczestnikom możliwość udziału w różnorodnych formach aktywności. Rodzaje treningów funkcjonowania w życiu codziennym: 1. Podczas treningu samoobsługi i zaradności życiowej uczestnicy uczą się obsługiwać pralkę automatyczną, prasować, zmywać naczynia, porządkować przestrzeń wokół siebie, pielęgnacji kwiatów, gospodarować pieniędzmi, wypełniać proste dokumenty oraz załatwić podstawowe sprawy urzędowe.

2. Trening higieniczny ma na celu wyrabianie nawyku codziennego dbania o higienę osobistą (mycie zębów, włosów, mycie całego ciała itp.), zadbania o swój wygląd zewnętrzny oraz wyrabianie nawyków prozdrowotnych. Cele realizowane są przez organizowanie pogadanek, instruktażu oraz umożliwienie uczestnikom wykonywania w/w czynności higienicznych w placówce.

3. Trening kulinarny ma na celu nabycie przez uczestników takich umiejętności jak gotowanie, pieczenie, układanie codziennego jadłospisu, sporządzania listy zakupów i ich dokonywania. Podczas tych zajęć uczestnicy uczą się również samodzielnego posługiwania sprzętem AGD. W ośrodku jest dobrze wyposażona kuchnia z jadalnią, która umożliwia realizację w/w celów.

4. Zajęcia stolarskie prowadzone są w celu zdobycie wiedzy na temat drobnych napraw i konserwacji przedmiotów będących na wyposażeniu placówki oraz zdobycie umiejętności z zakresu obróbki drewna. Podczas tych zajęć uczestnik uczy się również korzystać z wkrętarki, otwornicy, wiertarki i imadła, posługiwać się podstawowymi narzędziami typu młotek, śrubokręt, kombinierki itp.

5. W ramach zajęć krawieckich uczestnicy uczą się prostych ściegów szycia ręcznego, przyszywania guzików, haftu krzyżkowego, szydełkowania, robienia na drutach oraz obsługi maszyny do szycia.

6. W pracowni komputerowej uczestnicy nabywają umiejętności posługiwania się zestawem komputerowym, jego oprogramowaniem oraz nabywają umiejętności jego zastosowania w nauce, zabawie i rozwijaniu zainteresowań. Pracownia komputerowa daje możliwość samodzielnego przygotowania dokumentów w edytorze tekstu oraz korzystania z Internetu. W pracowni działa „zespół redakcyjny”, który zajmuje się prowadzeniem kroniki, gazetki ściennych, aktualizacją strony internetowej oraz prowadzeniem profilu na Facebooku.

7. Podczas zajęć rewalidacyjnych uczestnicy nabywają nowe umiejętności w zakresie funkcjonowania poznawczego i społecznego, jak też utrwalają sprawności takie jak pisanie, czytanie i liczenie.

2. Rodzaje treningów umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów: Dzięki uczestnictwu w treningu prowadzenia rozmowy domownicy nabywają takie umiejętności jak wyrażanie swoich myśli, współpracy w grupie podczas wykonywania wspólnego zadania i aktywnego słuchania

W „Sali Doświadczenia Świata” – uczestnicy pobudzają swoje zmysły: wzroku, słuchu, dotyku oraz relaksują się i wyciszają. Trenowanie umiejętności wprowadzania się w stan relaksacji zmniejsza napięcia psychiczne i fizyczne, co w efekcie pozwala osiągnąć poprawę nastroju i samopoczucia.

3. Rodzaje treningów umiejętności spędzania czasu wolnego:

Trening umiejętności spędzania czasu wolnego – podczas realizacji tego treningu uczestnicy mają możliwość rozwijać swoje zainteresowania lekturą książek, czasopism (biblioterapia), audycjami telewizyjnymi i radiowymi, a także rozwijają umiejętności korzystania z takich form spędzania czasu wolnego jak: turystyka rekreacyjna, udział w imprezach kulturalnych, sportowych i towarzyskich. Poprzez ten trening uczestnik uczy się konstruktywnie zarządzać czasem wolnym i rozwijać swoje zainteresowania.

Zajęcia plastyczne mają na celu kreowanie przez działania twórcze pozytywnych postaw wychowawczych, własnej kultury, obyczajów, poczucia własnej wartości oraz doskonalenie sprawności manualnych. Podczas zajęć uczestnicy uczą się technik plastycznych takich jak: malowanie, szkiełkowanie, rysowanie, wykonywanie karetek okazjonalnych, lepienia form przestrzennych z gliny, plasteliny i modeliny, podstaw techniki filcowania, decoupage, florystyki, papieroplastyki oraz quillingu, właściwego zastosowania przyrządów do różnego rodzaju prac plastycznych, dbałości o estetykę stanowiska pracy.

Podczas zajęć teatralnych uczestnicy rozwijają wrażliwość emocjonalną, wyobraźnię oraz pobudzani są do aktywności twórczej. Ponadto uczą się wyrażać uczucia, emocje za pomocą ruchów, mimiki, pracy z tekstem, komunikacji werbalnej i niewerbalnej, efektywnej pracy w grupie, obowiązkowości oraz sposobów radzenia sobie z treścią podczas występów scenicznych.

Zajęcia muzyczne pozwalają uczestnikom na uzewewnętrznienie swoich emocji poprzez śpiew, taniec oraz grę na instrumentach perkusyjnych. Ukazane treningi i zajęcia realizowane są w toku codziennej pracy; monitoring prowadzony jest w ramach cyklicznych spotkań zespołu wspierająco- aktywizującego. Oceny realizacji wskazanych działań można dokonać w oparciu o prowadzone dzienniki zajęć.

4. Poradnictwo psychologiczne (opis rozwiązania: wewnętrzne czy zewnętrzne). W placówce zatrudniony jest psycholog (1/2 etatu), który prowadzi indywidualną i grupową terapię psychologiczną mającą na celu rozwiązywanie problemów poszczególnych uczestników oraz ich opiekunów.

5. Realizacja pomocy w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych (opis rozwiązań). W placówce zatrudniona jest pielęgniarka, która swą opieką obejmuje wszystkich uczestników. Zadania pielęgniarskie realizowano w oparciu o bieżące potrzeby uczestników. Farmakoterapię zleconą objęte jest kilkoro podopiecznych, natomiast farmakoterapię doraźną wszyscy. Polega ona na opatrywaniu drobnych skaleczeń i oparzeń, podawaniu leków przeciwbólowych, i uspokajających, ustalanie wizyt lekarskich i poradnictwo pielęgniarskie. Pracownik monitoruje również stan ciśnienia tętniczego krwi i poziom cukru.

6. Realizacja pomocy w załatwianiu spraw urzędowych (opis rozwiązań).

Realizacja zadania obejmuje asystenturę pracownika przy załatwianiu spraw urzędowych przez uczestników, a także przekazywanie danych teleadresowych różnych instytucji i poradnictwo.

7. Realizacja niezbędnej opieki (opis rozwiązań).

Zadanie realizowane jest poprzez otaczanie uczestnika, którego stan zdrowia tego wymaga, opieką indywidualną przy czynnościach higienicznych, ruchowych tj. np. przemieszczaniu się w ośrodku, jedzeniu itp.

8. Realizacja terapii ruchowej (opis rozwiązań).

W ośrodku prowadzone są zajęcia sportowo-rehabilitacyjne, które mają na celu właściwe stymulowanie rozwoju organizmu, wyrobienie korzystnych nawyków ruchowych, rozwój sprawności psychofizycznej i promowanie zdrowego stylu życia. Realizacja tych celów możliwa jest dzięki zatrudnionemu w ośrodku fizjoterapeucie i dobrze wyposażonej sali do ćwiczeń.

9. Realizacja żywienia (opis rozwiązań: w ramach pracowni kulinarnej czy w ramach zadania własnego gminy).

Placówka zapewnia jeden ciepły posiłek dziennie w ramach zadań własnych gminy. Oprócz tego prowadzony jest trening kulinarny, podczas którego uczestnicy uczą się przygotowywać proste potrawy i desery.

10. Aktywizacja w kierunku uczestnictwa w innych formach w ramach WTZ, podjęcia zatrudnienia lub inne.

Ośrodek współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy w celu uzyskiwania informacji o stanowiskach pracy dla osób niepełnosprawnych. W ramach tej współpracy domownicy placówki uczestniczą również w corocznych targach pracy. Oprócz tego ośrodek współpracuje z organizacjami pozarządowymi, które organizują szkolenia mające na celu aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych.

Klub Integracji Społecznej

Klub Integracji Społecznej „Sukces w działaniu” (KIS) to jednostka, której celem jest udzielenie pomocy osobom indywidualnym oraz ich rodzinom w odbudowywaniu i podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, w powrocie do pełnienia ról społecznych oraz w podniesieniu kwalifikacji zawodowych, jako wartości na rynku pracy.

KIS działa na rzecz integrowania się osób o podobnych trudnościach i problemach życiowych. To jednostka pomagająca podejmować wspólne inicjatywy i przedsięwzięcia w zakresie aktywizacji zawodowej, w tym zmierzające również do tworzenia własnych miejsc pracy.

Klub Integracji Społecznej „Sukces w działaniu” spełnia wiele funkcji:

- oferuje poradnictwo z zakresu informacji zawodowej,
- oferuje pomoc psychologiczną: indywidualną i grupową,
- udostępnia fachową bibliotekę,
- oferuje dostęp do Internetu, prasy w celu poszukiwania pracy dla uczestników Klubu,
- oferuje pomoc w przygotowaniu profesjonalnych aplikacji zawodowych oraz możliwości napisania ich na komputerze,
- oferuje dostęp do aktualnych ofert pracy oraz szkoleń i kursów podnoszących lub uzupełniających kwalifikacje zawodowe.

W 2017 roku z pomocy Klubu skorzystały 23 osoby, a działania realizowane były dzięki wsparciu ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Uczestnicy w ramach projektu „Aktywna integracja w Łapach” zostali zakwalifikowani, w ramach reintegracji zawodowej (zgodnie z preferencjami szkoleniowymi i predyspozycjami zawodowymi), do udziału w wybranej grupie szkolenia zawodowego, tj. grupie gastronomicznej bądź grupie rękodzielniczo-animacyjnej.

W ramach reintegracji zawodowej w Klubie Integracji Społecznej „Sukces w działaniu” organizowane były:

- zajęcia poszczególnych grup zgodnie z profilem kształcenia zawodowego. I tak, w ramach zajęć z opiekunem grupy Gastronomicznej przygotowywane były m.in. posiłki, dekorowane stoły, potrawy itp. Tematyka zajęć obejmowała np. naukę i wykonanie tarty z konfiturą wiśniową, czy też takie zagadnienia jak: „Diety a pory roku -podział produktów żywnościowych według ich natury energetycznej”.

Plan zajęć grupy Rękodzielniczo-animacyjnej obejmował natomiast m.in.: szycie, haftowanie, wytwarzanie materiałów dekoracyjnych. Tematyka zajęć obejmowała np. kompozycje przestrzenne- wykonywanie dekoracji kwiatowych w szkle, czy też animację środowiska lokalnego itp.

- warsztaty aktywizacji zawodowej obejmujące m.in. taką tematykę jak: tworzenie dokumentów aplikacyjnych, zagadnienia z kodeksu pracy, określenie mocnych i słabych stron, przygotowanie do rozmów kwalifikacyjnych. Ponadto uczestnicy KIS wzięli udział w dwóch kursach zawodowych dla każdej z grup:

- Kurs „Kucharz”- tematyka kursu obejmowała m.in: sporządzanie potraw i napoi, ich ekspedycje, przechowywanie. Przeprowadzony został również egzamin czeladniczy.
- Kurs „Krawiec”- tematyka kursu obejmowała m.in: konstruowanie i modelowanie odzieży, obsługę maszyn i urządzeń, wytwarzanie wyrobów odzieżowych.

Dziesięciu uczestników Klubu w okresie od września do stycznia 2017r. odbyli praktyki zawodowe u pracodawców

Zajęcia reintegracji zawodowej odbywały się 3 dni w tygodniu.

W ramach reintegracji społecznej dla uczestników Klubu Integracji Społecznej

zorganizowane zostało:

- indywidualne poradnictwo psychologiczne
- warsztaty z psychologiem obejmujące m.in. taką tematykę jak: wpływ określonych cech osobowości na motywację do aktywnego poszukiwania zatrudnienia, czy też „Postawa ekstrawertyka i introwertyka podczas rozmowy kwalifikacyjnej. Podkreślenie mocnych stron każdej z postaw”.
- warsztaty z pracownikiem socjalnym, obejmujące m.in. taką tematykę jak: prowadzenie gospodarstwa domowego, racjonalne gospodarowanie finansami i czasem
- zajęcia samokształceniowe, których tematyka obejmowała np. spotkanie z ciekawymi ludźmi, nauczanie techniki marszu Nordic Walking, „Dojrzewanie do odpowiedzialności i ciągłe przewartościowanie życiowych priorytetów. Projekcja filmu pt. Jutro będziemy szczęśliwi
- doradztwo w zakresie kompetencji cyfrowych, które obejmowało m.in. zapoznanie się uczestników z tematyką Internet narzędziem poszukiwania pracy, wyszukiwanie ofert pracy w Internecie na rynku regionalnym i krajowym
- spotkania integracyjne

Udział w zajęciach reintegracji społecznej uczestnicy brali 2 dni w tygodniu.

W ramach funkcjonowania KIS zorganizowano szereg spotkań o charakterze integracyjno- informacyjnym. Ich celem było m.in. organizowanie możliwości spędzania czasu wolnego, pobudzanie twórczej postawy, umacnianie jakości komunikacji interpersonalnej, współpraca ze środowiskiem lokalnym.

Uczestnicy KIS aktywnie włączali się również w organizację takich lokalnych przedsięwzięć jak:

- Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci- wykonanie pamiętkowych zakładek do książek
- Piknik „W Rodzinie Siła” i „II Potanówka pod Gwiazdami”
- Happening pod hasłem „Otwórz oczy-zareaguj przeciwko przemocy”- pomoc w obsłudze technicznej przedsięwzięcia
- IV Łąskie Mikołajki Miejskie- pomoc w obsłudze technicznej przedsięwzięcia Klub Integracji Społecznej w Łapach „Sukces w działaniu” uczestniczyli również w VI Podlaskich Targach Ekonomii Społecznej, które odbyły się na Placu Marszałka Józefa Piłsudskiego w Białymstoku. Podczas imprezy mieszkańcy mieli okazję zapoznać się z ofertą podmiotów ekonomii społecznej m.in. takich jak warsztaty terapii zajęciowej, stowarzyszenia.
- Każdy z nich mógł zaprezentować swoją działalność na specjalnie do tego celu zorganizowanej „Wyspie”. Instytucje biorące udział w wydarzeniu przygotowały wiele atrakcji m.in. badanie stanu zdrowia, gry i zabawy dla najmłodszych, poczęstunki, układanie Kilometrów Dobra, jak również tworzenie szalika współpracy. Podczas Targów odbyły się również występy artystyczne na scenie, koncerty takich zespołów jak „Winnica” i „Boże Echo”, a także potanówka z muzyką na żywo w wykonaniu zespołu GIG BAND.
- Działania w ramach Klubu zmierzają do: poszerzenia świadomości w zakresie pokonywania barier i trudności życia codziennego, samodzielnego zdobywania wiedzy, ciągłej edukacji (personalnej, społecznej), będącej kluczem do podnoszenia własnej wartości.

Dzienny Dom „Senior+” w Łapach

Dzienny Dom SENIOR+ to placówka wsparcia dziennego, która funkcjonuje w Łapach od listopada 2015r najpierw pod nazwą Dzienny Dom „SENIOR- WIGOR”, a od 2017r. pod nazwą Dzienny Dom „SENIOR+” w Łapach To forma wsparcia przeznaczona dla osób powyżej 60 roku życia, nieaktywnych zawodowo zamieszkujących na terenie miasta i gminy Łapy, która w 2017 roku zapewniła 8-godzinną ofertę usług w dniach od poniedziałku do piątku. Przez cały rok dostępnych było 30 miejsc. Ze wsparcia domu w 2017r. skorzystało 38 osób, które uczestniczyły w zajęciach w dwóch grupach po ok. 15osób. Podstawowy zakres usług świadczonych przez Dzienny Dom SENIOR+ obejmował w szczególności usługi: socjalne, w tym posiłek, edukacyjne, kulturalno-oświatowe (w tym wyjazdy do Opery i Filharmonii Podlaskiej, do Centrum Nauk Kopernik w Warszawie i inne), aktywności ruchowej lub kinezyterapii, sportowo-rekreacyjne, aktywizujące społecznie (w tym wolontariat międzypokoleniowy), terapię zajęciową, trening kulinarny i samoobsługi i inne. Ww. usługi świadczone były w dwóch grupach po ok. 15 osób. Dzienny Dom współpracował z innymi instytucjami i organizacjami w celu rozszerzenia oferty na usługi świadczone poza siedzibą. W Dziennym Domu Senior+ były zatrudnione 4 osoby: kierownik, instruktor kulturalno-oświatowy, opiekun/instruktor terapii oraz opiekun. Pod okiem wykwalifikowanej kadry dzięki zakupowi różnorodnych materiałów i narzędzi do zajęć, materiałów biurowych, artykułów spożywczych seniorzy mogli rozwijać swoje zainteresowania, zdobywać nową wiedzę oraz aktywnie spędzać czas uczestnicząc w szeregu zaplanowanych zajęć i aktywności dostosowanych do potrzeb i predyspozycji seniorów. Dzięki aktywnemu uczestniczeniu w zajęciach nastąpił w Seniorach wzrost poczucia własnej wartości, stali się pewniejsi siebie, a także bogatsi o nowe formy spędzania czasu wolnego poza domem. Dzieląc się własnymi doświadczeniami mogli aktywnie angażować się w różne inicjatywy lokalne szerząc idee wolontariatu wewnątrz i międzypokoleniowego. Dzięki włączeniu się seniorów w różne działania poczuł/czują się bardziej potrzebni, zaangażowani w życie społeczne, zmotywowani do działania oraz zwiększyło się w nich poczucie sprawstwa.

Dzięki zajęciom zdobyli wiedzę z zakresu nowoczesnych technologii informacyjnych, obsługi urządzeń tj. komputer, telefon. Przyczyniło się to do usprawnienia komunikacji z rodziną, a w szczególności z najbliższymi jej członkami (wnukami). Aktywne warsztaty i zajęcia w ramach funkcjonowania Dziennego Domu Senior+ quot; przyczyniają się do polepszenia kondycji psychofizycznej seniorów. Dzięki realizacji projektu, otrzymaniu dofinansowania i wkładowi finansowemu gminy seniorzy mieli możliwość uczestniczenia w atrakcyjnych zajęciach, integracji ze społecznością, co zwiększa ich przydatność społeczną, a także podnosi poczucie własnej wartości oraz sprawstwa, co sprzyja minimalizowaniu skutków procesu starzenia się, a także chorób, które dotycząją seniorów uczęszczających do Dziennego Domu „SENIOR+” w Łapach.

W ramach projektu zgodnie ofertą SENIOR+ seniorzy brali udział w zajęciach zgodnie z tygodniowym planem pracy Dziennego Domu „SENIOR+” w Łapach a także zgodnie z kolejnymi zadaniami przewidzianymi w ofercie w ramach realizacji zadania moduł II, tj.: Zapewnienie usług socjalnych w tym posiłku z którego korzystają codziennie Seniorzy z Dziennego Domu „SENIOR+” w Łapach.

Usługi edukacyjne podczas których seniorzy uczyli się posługiwać narzędziem jakim jest Internet, poszukiwali informacje, a także częściowo posługują się Facebookiem, poszukują interesujących ich tematów w Internecie, poszerzając wiedzę i umiejętności, uczą się śledzić aktualności na lokalnych stronach internetowych, a także poszukują w Internecie informacji na temat naszego Domu. Uczą się również podstaw języka angielskiego, obsługi sprzętów i urządzeń biurowych w tym komputer, drukarka, telefon, ćwiczą pamięć wzrokową, słuchową, spostrzegawczość i koncentrację podczas różnych zadań, ćwiczeń, a także grają w gry logiczne, planszowe, sprawnościowe i inne, układają puzzle, rozwiązują quizy, grają w kalambury, uczestniczą w warsztatach z ciekawymi ludźmi, specjalistami, a także w szeregu innych zajęć w zależności od potrzeb, predyspozycji i oczekiwań seniorów.

Zajęcia kulturalno-oświatowe w ramach których seniorzy odgrywają role w spektaklu „Nie ma tego złego, co by na dobre nie wyszło”, „Jasełka- Nie było miejsca dla Ciebie”- które niejednokrotnie prezentowali na lokalnych imprezach. Ponadto w ramach zajęć ćwiczyli role, dykcję, pracowali z tekstem, przygotowywali charakterystyczne, rekwizyty i kostiumy, przypominali tradycyjne pieśni biesiadne, ogniskowe, śpiewali podczas karaoke oraz przy akompaniamencie gitary, ćwiczyli mowę werbalną i niewerbalną gest mimikę itd. Brali również udział w lokalnych imprezach organizowanych np. przez Dom Kultury w Łapach, a także włączali się i uczestniczyli wielu innych inicjatywach w zależności od potrzeb i predyspozycji ich samych. Seniorzy uczestniczyli również w wyjazdach na operetkę „Zemsta Nietoperza” w Operze i Filharmonii Podlaskiej, a także byli w Centrum Nauk Kopernik w Warszawie.

Zajęcia aktywności ruchowej podczas, których seniorzy uczestniczyli w ćwiczeniach z muzyką, gimnastyce, ćwiczeniach usprawniających, aerobiku, ćwiczeniach izometrycznych kończyn górnych i dolnych, ćwiczeniach oddechowych, ogólnie kondycyjnych, relaksacyjnych, odczuwania ciała, na przyrządach, rowerkach, orbitrekach, piłkach, materacach i drabinkach. Ćwiczyli również na świeżym powietrzu, a także rozwijali swoją aktywność ruchową poprzez różnorodne formy aktywności w pomieszczeniach lub na świeżym powietrzu.

Zajęcia sportowo-rekreacyjne podczas, których seniorzy trenowali na przyrządach, ćwiczyli w plenerze, chodził na spacerach plenerowe, ćwiczyli normic walking, w treningach odczuwania ciała, poznawali nowe dyscypliny sportowe, sprawnościowe, uczestniczyli w zajęciach typu: „Seniorzy w grze”. Poznali i zostali uświadomieni np. dobrych praktyk aktywności sportowej, kształtowali właściwe nawyki żywieniowe, poznawali lokalne tradycje, uczestniczyli w różnych terenowych wyjazdach, spacerach, wyjazdach na basen, a także w wielu innych w zależności od predyspozycji, potrzeb i oczekiwań seniorów.

Zajęcia aktywizujące społecznie w tym wolontariat międzypokoleniowy, w ramach których spotykali się z dziećmi ze świetlicy socjoterapeutycznej w Łapach, z podopiecznymi Środowiskowego Domu Samopomocy w Łapach- z niepełnosprawnymi, podopiecznymi Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno- Wychowawczego w Kostrach Noskach. Ponadto aktywnie włączali się w pomoc i organizację lokalnych imprez, promując działalność Dziennego Domu. Organizowali również warsztaty, zajęcia, spotkania z dziećmi,

niepełnosprawnymi, z ciekawymi ludźmi, a także szerzyli ideę wolontariatu wewnątrz i międzypokoleniowego podczas różnych zajęć i w różnych okolicznościach i różnych miejscach aktywnie włączając się we współorganizowanie lokalnych imprez, festynów i pikników, itp., a także inne w zależności od potrzeb, predyspozycji i oczekiwań seniorów. Treningi kulinarne i samoobsługi w ramach którego seniorzy zapoznali się z urządzeniami i narzędziami znajdującymi się w kuchni, z obowiązującym regulaminem, piekąc ciasta, przygotowali i dekorowali torty, tworzyli fantazyjne desery, przystawki i sałatki, dbając przy tym o ład i porządek w kuchni i jadalni. Porządkowali również pomieszczenia kuchenne, segregując artykuły spożywcze. Ponadto dekorowali potrawy i ćwiczyli pracę w zespole przygotowując tradycyjne potrawy, potrawy okolicznościowe wg. Staropolskich tradycji, konfitury, sezonowe przetwory jak również poznawali nowe smaki robiąc pizzę i różnorodne zapiekanki i nowe przepisy, których dotychczas nie znali. Wykonywali szereg tortów urodzinowych, a także Uczyli się również składać serwetki i dekorować stoły na różne okazje, a także angażowali się w wiele innych zadań w zależności od potrzeb, predyspozycji i oczekiwań ich samych.

Warsztaty terapii zajęciowej, w ramach których seniorzy usprawniali oraz poprawiali sprawność manualną, rozwijali aktywność twórczą, doskonalili cechy, tj. cierpliwość, dokładność, precyzja, stwarzanie możliwości do samorealizacji poprzez środki artystyczne, wykorzystywali nowe urządzenia, narzędzia i przyrządy do różnego rodzaju prac plastycznych, poznali różne techniki plastyczne, materiały oraz sposoby łączenia ich. Seniorzy tworzyli ozdobne kartki okolicznościowe, kwiaty z krepiny i serwetek, dekorowali pomieszczenia, ozdabiali różnego rodzaju produkty deoupage, farbami i innymi dodatkami, tworzyli kompozycje, wianki, świece, stroiki, odlewy, ozdoby z drewna, szkła styropianu. Robili bombki, jaja, wianki, filcowali na sucho, szyli fantazyjne torby i ozdoby, poduszki z tkanin i filcu.. Ponadto w ramach lokalnych imprez prezentują swoje prace w ramach galerii, czy stanowiska, jak miało to miejsce podczas Festynu, Pikniku, czy Dożynek, itp.

Centrum Integracji Społecznej „Przystań” w Łapach - 2016

ul. Leśnikowska 54 funkcjonuje od 2012 roku. Powstało dzięki współpracy Fundacji „Vita Familiae” w Łomży z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Łapach. CIS obejmuje wsparciem osoby zagrożone wykluczeniem społecznym z terenu Miasta i Gminy Łąpy. Centrum Integracji Społecznej „Przystań” w Łapach (2016)

W roku 2016 Centrum Integracji Społecznej funkcjonowało w ramach zadania publicznego dotyczącego reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w formie Centrum Integracji Społecznej dla mieszkańców Miasta i Gminy Łąpy.

Celem głównym projektu „Centrum Integracji Społecznej PRZYSTAŃ w Łapach” współfinansowanym ze środków otrzymanych z Gminy Łąpy w 2016r. było zwiększenie szans na zatrudnienie na otwartym rynku pracy min. 24 osób z terenu miasta i gminy Łąpy do końca grudnia 2016 r. poprzez zatrudnienie socjalne w ramach CIS w Łapach.

W ramach zadania publicznego zrealizowano zajęcia z zakresu reintegracji zawodowej oraz społecznej. Reintegracja społeczna prowadzona była 1 dzień w tygodniu po min. 6 godz., zaś reintegracja zawodowa 4 dni w tygodniu po min. 6 godzin. Wszystkie zajęcia odbywały się według wcześniej przygotowywanych planów rocznych i miesięcznych.

Uczestnicy projektu brali udział w warsztatach grupowych z psychologiem, pracownikiem socjalnym oraz doradcą zawodowym. Ponadto specjaliści Ci przeprowadzali rozmowy i spotkania według indywidualnych potrzeb uczestników.

Centrum Integracji Społecznej „Przystań” w Łapach (2017-2018)

Od 01.03.2017r. Centrum Integracji Społecznej funkcjonuje w ramach projektu „Aktywna integracja w Łapach”. W ramach projektu wsparciem objętych będzie 37 osób trwale oddalonych od rynku pracy w szczególności osób uzależnionych od korzystania ze świadczeń pomocy społecznej. Uczestnicy biorą udział rocznej edycji.

Celem projektu jest zwiększenie poziomu aktywności społeczno-zawodowej ww. grup osób zamieszkałych na terenie Miasta i Gminy Łąpy.

Reintegracja społeczna była prowadzona 1 dzień w tygodniu (po min. 6 godzin w 3 grupach po 10 osób). W ramach reintegracji społecznej uczestnicy byli objęci:

- wsparciem psychologa: warsztaty i wsparcie indywidualne
- wsparciem pracownika socjalnego: warsztaty i wsparcie indywidualne
- szkoleniem z zakresu I pomocy przedmedycznej
- doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych
- spotkania integracyjne grupowe.

Zajęcia z zakresu reintegracji zawodowej były prowadzone 4 dni w tygodniu po min. 6 godzin w 3 grupach po 10 osób. Są to grupy zawodowe: ogrodniczo-porządkowa, porządkowa i zieleni miejskiej, opiekuńczo-animacyjna. Każda grupa ma swego instruktora.

Reintegracja zawodowa polegać będzie na:

- wsparciu doradcy zawodowego: warsztaty i wsparcie indywidualne
- warsztaty z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej
- warsztaty z zakresu prowadzenia działalności w sektorze ES.

W roku 2018 będzie kontynuacja projektu „Aktywna integracji” w której wsparciem zostanie objętych 30 osób na takich samych zasadach jak w roku 2017 w ramach drugiej edycji.

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby		
	Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓŁEM						
Liczba placówek	1	2	3	3	3	3
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 2 i 3)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	2	2	3	3	3	3
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	3	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	4	114	144	139	139	139
Liczba osób korzystających	5	109	157	155	155	155
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6	1	2	1	1	1
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	12	25	22	22	22

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	9	809 453	1 170 788	1 227 541	1 169 562	1 169 562
W TYM (z wierszy 1-9):						
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMO CY						
Liczba placówek	10	1	1	1	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 11 i 12)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	11	1	1	1	1	1
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	12	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	13	44	44	44	44	44
Liczba osób korzystających	14	44	47	45	45	45
Liczba osób umieszczonych	15	4	3	1	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	16	1	2	1	1	1
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	17	12	12	12	12	12
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	18	523 088	669 504	669 504	790 520	790 520
DZIENNE DOMY POMOCY						
Liczba placówek	19	0	1	1	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 20 i 21)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	20	0	1	1	1	1
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	21	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	22	0	35	30	30	30
Liczba osób korzystających	23	0	35	38	38	38
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	24	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	0	4	4	4	4
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	26	0	195 521	279 079	294 000	294 000
NOCLEGOWNIE, SCHRONISKA I DOMY DLA OSÓB BEZDOMNYCH						
Liczba placówek	27	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 28 i 29)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	28	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	29	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba miejsc w placówkach ogółem	30	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	31	0	0	0	0	0
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	32	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	33	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	34	0	0	0	0	0
OGRZEWALNIE						
Liczba placówek	35	X	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 36 i 37)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	36	X	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	37	X	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	38	X	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	39	X	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	40	X	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	41	X	0	0	0	0
KLUBY SAMOPOMOCY						
Liczba placówek	42	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 43 i 44)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	43	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	44	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	45	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	46	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	47	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	48	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	49	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby		
	Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	1	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 2 i 3)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	2	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	3	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	4	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	5	0	0	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	6	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	0	0	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	9	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	10	0	0	0	0	0
MIESZKANIA CHRONIONE OGÓŁEM						
Liczba placówek	11	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 12 i 13)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	12	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	13	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	14	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	15	0	0	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	16	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	17	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	18	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	19	0	0	0	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM						
Liczba placówek	20	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 21 i 22)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	21	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	22	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	24	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	26	0	0	0	0	0
JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA						
Liczba placówek	27	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 28 i 29)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	28	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	29	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	30	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	31	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	32	0	0	0	0	0
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO						
Liczba placówek	33	1	1	1	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 34 i 35)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	34	1	1	1	1	1
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	35	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	36	70	70	65	65	65
Liczba osób korzystających	37	65	67	72	72	72
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	38	9	9	7	7	7
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	39	286 365	305 763	292 854	291 321	291 321
PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE OGÓŁEM						
Liczba placówek	40	X	X	X	X	X
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 41 i 42)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	41	X	X	X	X	X
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	42	X	X	X	X	X
Liczba miejsc w placówkach ogółem	43	X	X	X	X	X
Liczba osób korzystających	44	X	X	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	45	X	X	X	X	X

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby		
	Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
stanu na 31 grudnia danego roku)						
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	46	X	X	X	X	
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO						
Liczba placówek	47	X	X	X	X	
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 48 i 49)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	48	X	X	X	X	
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	49	X	X	X	X	
Liczba miejsc w placówkach ogółem	50	X	X	X	X	
Liczba osób korzystających	51	X	X	X	X	
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	52	X	X	X	X	
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	53	X	X	X	X	
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	54	1	1	1	1	
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 55 i 56)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	55	0	0	0	0	
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	56	1	1	1	1	
Liczba uczestników zajęć	57	47	36	37	30	
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	58	10	12	13	13	
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	59	674 000	477 596	478 000	543 000	
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	60	1	1	1	1	
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 61 i 62)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	61	1	1	1	1	
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	62	0	0	0	0	
Liczba uczestników zajęć	63	84	13	22	22	
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	64	1	1	1	1	
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	65	100 959	128 030	74 664	87 721	
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ						
Liczba placówek	66	0	0	0	0	

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby		
	Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 67 i 68)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	67	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	68	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	69	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	70	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	71	0	0	0	0	0
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ						
Liczba placówek	72	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 73 i 74)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	73	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	74	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	75	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	76	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	77	0	0	0	0	0

INNE INSTYTUCJE POMOCY I WSPARCIA

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie

6. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

KADRA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ (w osobach, stan na 31 grudnia)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby		
	Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
OGÓŁEM PRACOWNICY JEDNOSTKI						
Liczba ogółem pracowników jednostki pomocy społecznej	1	84	87	92	92	92
KADRA KIEROWNICZA						
Ogółem kadra kierownicza (dyrektor jednostki i jego zastępcy)	2	2	2	2	2	2

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby		
	Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
W tym: (od poz. 3 do poz. 4)						
Wykształcenie wyższe	3	1	1	1	1	1
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	4	2	2	2	2	2
PRACOWNICY SOCJALNI						
Ogółem	5	16	17	19	19	19
W tym: pracownicy socjalni ogółem zatrudnieni z EFS	6	0	0	1	1	0
W tym: (od poz. 7 do poz. 11)						
Wykształcenie wyższe	7	8	9	11	11	11
Wykształcenie średnie	8	8	8	8	8	8
Specjalizacja 1-ego stopnia w zawodzie	9	7	7	7	8	8
Specjalizacja 2-ego stopnia w zawodzie	10	5	5	7	7	7
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	11	1	1	1	1	1
POZOSTALI PRACOWNICY:						
Ogółem	12	66	68	71	71	71
W tym: (od poz. 13 do poz. 15)						
Wykształcenie wyższe	13	54	52	54	54	54
Wykształcenie średnie	14	6	10	11	11	11
Inne	15	6	6	6	6	6

6.1. Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej

ZATRUDNIENIE POMOCNICZE W JEDNOSTCE ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ (w osobach, w ciągu danego roku)

W osobach

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby		
	Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
Wolontariusze	1	21	17	20	20	20
Zatrudnienie subsydiowane (roboty publiczne, prace interwencyjne i inne)	2	1	0	0	0	0
Staże	3	3	2	0	1	1

6.2. Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej

ZESPOŁY PRACY SOCJALNEJ I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W JEDNOSTCE POMOCY SPOŁECZNEJ (w osobach, w ciągu danego roku)

W osobach

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba zespołów	1	4	4	4	4	4
Liczba osób ogółem w zespole	2	20	25	26	26	26
W tym z wiersza 2:						
Pracownicy socjalni	3	16	17	18	18	18
Specjaliści zgodnie z art.110 ust.3 ustawy o pomocy społecznej	4	4	8	8	8	8

7. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należą:

- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłęską żywiołową lub ekologiczną;
- prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należą:

- opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- sporządzanie oceny w zakresie pomocy społecznej;
- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków w wyniku zdarzenia losowego;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
- opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niemieszkającymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
- praca socjalna;
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;
- dożywianie dzieci;
- sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
- pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- utworzenie i utrzymanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Do zadań własnych gminy należą:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
- przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
- opracowanie i realizacja projektów socjalnych;
- podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
- współpraca z powiatowymi urzędami pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacja Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Wydatki na program Rodzina 500 + w 2017 roku wyniosły 13 384 084 złotych. Prognoza na 2018 r. 13 401 000 zł.

Rok 2017: liczba dzieci objętych programem 2185, liczba rodzin 1353, liczba świadczeń 26 224

Prognoza na 2018: liczba dzieci objętych programem, liczba rodzin 1370, liczba świadczeń

Wieloletni Program „Pomoc Państwa w Zakresie Dożywiania”.

Kontynuacją realizowanej w poprzednich latach pomocy państwa w dożywianiu jest Uchwała Nr 221 Rady Ministrów z 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014–2020.

W 2017 roku na realizację tego programu wydatkowano 943866,00zł, w tym środki z budżetu gminy 196249,00 zł. Dożywianie jest realizowane w formie gorącego posiłku w 2 przedszkolach, żłobku i 9 szkołach oraz w formie pieniężnej - zasiłku celowego.

Gminny program osłonowy w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na leki przez mieszkańców miasta i gminy Łapy.

Od 1 maja 2015r. realizowany jest Gminny Program Osłonowy W Zakresie Zmniejszenia Wydatków Poniesionych Na Leki Przez Mieszkańców Miasta i Gminy Łapy.

Celem programu jest pomoc finansowa adresowana do osób przewlekle chorych, osób niepełnosprawnych, osób znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej i ponoszących wydatki na zakup leków zleconych przez lekarza, będących mieszkańcami Miasta i Gminy Łąpy.

Pomoc finansowa w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na leki jest udzielana ze środków własnych budżetu gminy w ramach zadań własnych na podstawie art. 17 ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015r. poz. 163).

Pomoc finansowa w zakresie zmniejszenia poniesionych wydatków na leki przysługuje, jeżeli:

1. Miesięczne wydatki na zakup leków zleconych przez lekarza osobom uprawnionym w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku przekroczyły kwotę 30 zł.
2. Dochód osoby samotnie gospodarującej nie przekracza 200% kryterium dochodowego lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150% kryterium dochodowego określonych odpowiednio zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt. 1 i 2 ustawy.

Pomoc finansowa w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na zakup leków zleconych przez lekarza (pierwszego kontaktu lub specjalistę) jest przyznawana w wysokości wydatków poniesionych na ten cel przez osobę uprawnioną lub uprawnionego członka rodziny w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku, jednak łącznie nie może być wyższa od kwoty:

1. 30% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie w przypadku 1 osoby uprawnionej,
2. 40% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie w przypadku 2 osób uprawnionych,
3. 60% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie w przypadku 3 i większej liczby osób uprawnionych.

Program osłonowy realizowany jest od 1.05.2015 r.

ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO (zadania własne i zadania zlecone)
W złotych

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby		
	Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
OGÓŁEM						
OGÓŁEM (działy)	1	X	X	31 547 430	31 994 888	31 670 540
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	X	X	31 547 430	31 921 394	31 626 046
851 - OCHRONA ZDROWIA						
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	3	6 133	6 999	7 000	7 500	7 500
w tym: w budżecie OPS / PCPR	4	6 133	6 999	7 000	7 500	7 500
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	286 365	305 763	293 046	293 046	294 046
w tym: w budżecie OPS / PCPR	6	286 365	305 763	293 046	293 046	293 046
852 - POMOC SPOŁECZNA						
85202 - Domy pomocy społecznej	7	419 230	474 787	480 655	490 000	490 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	8	419 230	474 787	480 655	460 000	490 000
85203 - Ośrodki Wsparcia	9	523 088	669 504	669 504	670 000	670 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	523 088	669 504	669 504	670 000	670 000
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	11	47 051	51 018	52 440	53 000	53 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	47 051	51 018	52 440	53 000	53 000
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	13	93 405	108 657	129 100	130 000	130 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	93 405	108 657	129 100	130 000	130 000
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (od roku 2017)	15	X	X	3 323 000	3 400 000	3 400 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	16	X	X	3 323 000	3 400 000	3 400 000
85215 - Dodatki mieszkaniowe	17	1 041 120	987 553	841 923	1 000 000	1 000 000

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
w tym: w budżecie OPS / PCPR	18	1 041 120	987 553	841 923	1 000 000	1 000 000
85216 - Zasiłki stałe	19	390 096	491 602	579 000	600 000	600 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	20	390 096	491 602	579 000	600 000	600 000
85218 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	21	X	X	X	X	X
w tym: w budżecie OPS/PCPR	22	X	X	X	X	X
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	23	2 261 058	2 232 839	2 369 236	2 443 494	2 443 494
w tym: w budżecie OPS/PCPR	24	2 261 058	2 232 839	2 369 236	2 400 000	2 400 000
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	25	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	26	0	0	0	0	0
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	27	509 230	69 000	100 000	120 960	142 500
w tym: w budżecie OPS / PCPR	28	509 230	69 000	100 000	120 960	142 500
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	29	X	X	1 005 999	1 000 000	1 000 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	30	X	X	1 005 999	1 000 000	1 000 000
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	31	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	32	0	0	0	0	0
W tym (z wiersza 31): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	33	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	34	0	0	0	0	0
85232 - Centra Integracji Społecznej	35	250 000	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	36	0	0	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	37	0	44 500	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	38	0	44 500	0	0	0
85295 - Pozostała działalność	39	X	X	445 888	445 888	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	40	X	X	445 888	445 888	0
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ						
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	41	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	42	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	43	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie dyspozycji OPS / PCPR	44	0	0	0	0	0
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	45	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	46	0	0	0	0	0
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	47	50 000	0	278 600	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	50 000	0	278 600	0	0
854 - Edukacyjna opieka wychowawcza						
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym (od roku 2017)	49	X	X	371 600	380 000	380 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	50	X	X	371 600	380 000	380 000
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	51	X	X	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	52	X	X	0	0	0
855 - Rodzina						
85501 - Świadczenie wychowawcze	53	X	X	13 384 084	13 401 000	13 500 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	54	X	X	13 384 084	13 401 000	13 500 000
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	55	X	X	6 663 817	7 000 000	7 000 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	56	X	X	6 663 817	7 000 000	7 000 000
85504 - Wspieranie rodziny	57	X	X	552 538	560 000	560 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	58	X	X	552 538	560 000	560 000
85505 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	59	X	X	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	60	X	X	0	0	0
85506 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	61	X	X	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	62	X	X	0	0	0
85507 - Dzienni opiekunowie	63	X	X	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	64	X	X	0	0	0
85508 - Rodziny zastępcze	65	X	X	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	66	X	X	0	0	0
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	67	X	X	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
w tym: w budżecie OPS / PCPR	68	X	X	0	0	0

8. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Nazwa projektu: Projekt systemowy pt Nowe kwalifikacje szansą na rynku pracy - aktywizacja społeczno – zawodowa bezrobotnych w gminie Łąpy współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Realizowany w latach 2008 - 2015

Projekt skierowany był do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, które nie pracują, są w wieku aktywności zawodowej. W związku z tym działania skierowane były do: os. bezrobotnych i osób w wieku 15-24 lat z terenu gminy Łąpy. Dla uczestników KIS zorganizowano:

- kursy i szkolenia zawodowe
- udzielono pomocy finansowej
- przeprowadzono badania medycyny pracy
- świadczone było poradnictwo prawne W roku 2015 sfinansowano takie kursy zawodowe jak:

Monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie

Brukarz

Opiekunka pomocy społecznej ds. specjalistycznych usług opiekuńczych dla os. starszych i z zaburzeniami psychicznymi

Kasjer- sprzedawca

Prawo jazdy kat. C.

Stolarz

Aranżacja zieleni przy obiektach użyteczności publicznej

Murarz

Dzięki środkom z Europejskiego Funduszu Społecznego, dla osób w wieku 15-30 lat zorganizowano i sfinansowano takie kursy jak:

- Tworzenie stron internetowych z wykorzystaniem aplikacji multimedialnych i graficznych z podstawami języka angielskiego stosowanego w kodach HTML
- Prawo jazdy kat. B.
- Warsztaty Dj/Prezenter
- Bukieciarz - florysta
- Pracownik pomocniczy obsługi hotelowej

uczestników projektu systemowego miało również okazję odbyć staż, tj. nabyć umiejętności praktyczne poprzez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą.

Nazwa projektu: „Aktywna integracja w Łapach”

Od listopada 2016r. do końca lutego 2019 MOPS w partnerstwie z Fundacją Vita Familiae realizuje projekt pt. „Aktywna integracja w Łapach” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach, którego ok. 100 osób zostanie objętych kontraktami socjalnymi. Do projektu kwalifikują się osoby zamieszkałe na terenie Miasta i Gminy Łąpy, które są w wieku aktywności zawodowej, zarejestrowane w PUP jako osoby bezrobotne (zaliczone do tzw. III profilu), które korzystają z pomocy MOPS w Łapach. Osoby te oddalone są od rynku pracy i wymagają szczególnego wsparcia ze strony urzędu pracy i innych instytucji rynku pracy. W ramach projektu proponujemy wszystkim kompleksowe wsparcie obejmujące udział w Programie Aktywizacji i Integracji (PAiI), a w nim prace społecznie użyteczne (10 h/tygodniowo) i grupowe poradnictwo specjalistyczne (10h/tygodniowo). W ramach tego programu uczestnicy w okresie styczeń – luty 2017r. otrzymali świadczenie w wysokości 324,00 zł/miesięcznie. PAiI realizowany jest na podstawie porozumienia z Powiatowym Urzędem Pracy w Białymstoku. Po zakończeniu udziału w PAiI w okresie marzec 2017 – luty 2018 uczestnicy wzięli udział w Klubie Integracji Społecznej, który działa w strukturach MOPS w Łapach lub Centrum Integracji Społecznej PRZYSTAŃ w Łapach prowadzone przez Fundację Vita Familiae. Do KIS skierowaliśmy 20 osób. Osoby te zgodnie ze swoimi predyspozycjami zawodowymi będą miały do wyboru jedną z dwóch grup zawodowych: gastronomiczna lub rekondylniczo-animacyjna. Ponadto w KIS oferujemy kursy zawodowe: Kucharz lub Krawiec, ukończone egzaminem czeladniczym, doradztwo w zakresie kompetencji cyfrowych, płatne praktyki zawodowe, wsparcie psychologa, pracownika socjalnego i doradcy zawodowego oraz wyjazdy integracyjne (kino, kręgle, teatr). Do CIS skierowaliśmy 30 osób, które uczestniczyły w jednej z trzech grup zawodowych: porządkowej i zieleni miejskiej, opiekuńczo-animacyjnej lub ogrodniczo-porządkowej. W ramach CIS proponujemy uczestnikom doradztwo w zakresie kompetencji cyfrowych, warsztaty w zakresie prowadzenia własnej działalności gospodarczej i ekonomii społecznej, wsparcie psychologa, pracownika socjalnego, doradcy zawodowego, wyjazdy integracyjne, szkolenie w zakresie I pomocy przedmedycznej, ubezpieczenie emerytalno-rentowe oraz świadczenie integracyjne w wysokości: 50% zasiłku dla bezrobotnych (w pierwszym miesiącu), 100% zasiłku dla bezrobotnych (w kolejnych miesiącach) tj. 831,10 zł. W projekcie przewidziano również wsparcie towarzyszące. W okresie realizacji projektu zapewniamy uczestnikom posiłek, zwrot kosztów dojazdu, pomoc w organizacji opieki nad dziećmi, odzież roboczą, badania w zakresie medycyny pracy, szkolenie BHP i p. poż., ubezpieczenie zdrowotne i NNW. Ponadto w programie przewidziano działania środowiskowe, które polegają na organizacji pracy z dziećmi uczestników projektu tj. rozbudzanie zainteresowań dzieci i młodzieży, zajęcia: sportowe, plastyczne, trening kulinarny, pogadanki ze specjalistami z różnych dziedzin, organizacja pikników integracyjnych, inne.

Wartość projektu to ponad 2 mln zł, a dofinansowanie to ponad 1,6 mln zł. Wkład własny to w znacznej części wartość świadczeń integracyjnych wypłacanych uczestnikom CIS finansowany z Funduszu Pracy. I edycja projektu trwa w okresie styczeń 2017 – luty 2018, a II edycja w okresie styczeń 2018 - luty 2019. W dwóch edycjach projektu wsparciem zostanie objętych 100 osób.

Nazwa projektu: Wdrożenie usprawnień organizacyjnych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łapach – 2017-2018

Od marca 2017r. rozpoczęto wdrożenie usprawnień organizacyjnych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łapach polegających na oddzieleniu pracy administracyjnej od pracy socjalnej oraz usług socjalnych. Zależało nam na poprawie obsługi osób zgłaszających się do MOPS poprzez zmianę organizacji pracy z wykorzystaniem kompetencji zatrudnionych pracowników socjalnych. Dzięki temu nastąpi poprawa efektywności działań ośrodka dla uzyskania skutecznego wsparcia, umożliwiającego przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych.

Zmieniająca się sytuacja społeczno-gospodarcza oraz ewolucja potrzeb społecznych, w tym oczekiwań osób i rodzin zwłaszcza w sytuacjach kryzysowych, przyczynia się do stawiania przed systemem pomocy społecznej nowych wyzwań. W ostatnim czasie w Łapach, ale też w całym kraju obserwuje się narastanie negatywnych skutków kryzysu dotykającego różne grupy społeczne. Wskazuje to na konieczność wprowadzenia takich rozwiązań systemowych, które będą zmniejszać ryzyko powstania zagrożeń dla osób i rodzin znalezienia się w sytuacji wykluczenia społecznego. Jednym z kroków do osiągnięcia tego celu jest wdrożenie tych zmian.

MOPS bardzo dobrze orientuje się w specyfice środowiska, w którym funkcjonuje, zna jego problemy i potrzeby. Oddzielając wsparcie finansowe od pracy socjalnej i usług będzie mógł na nie lepiej i szybciej reagować, bez nakładów finansowych rozszerzać zakres świadczonych usług.

W ramach zmian wyodrębniono następujące Zespoły:

- 1) Zespół ds. pierwszego kontaktu
- 2) Zespół ds. pracy socjalnej
- 3) Zespół ds. usług
- 4) Zespół ds. świadczeń przyznawanych decyzją

Oddzielenie zadań związanych z prowadzeniem postępowania administracyjnego od wykonywania pracy socjalnej oraz świadczenia usług socjalnych przyczyni się do skutecznego podejmowania działań profilaktycznych oraz rozwiązywanie problemów społecznych i trudnych sytuacji życiowych osób i rodzin na poziomie wczesnej interwencji i łagodzenia skutków z wykorzystaniem nowoczesnych technik, metod i narzędzi, adekwatnych

do potrzeb osób i rodzin oraz wzmacnianie ich aktywności z wykorzystaniem ich zasobów i zasobów środowiska lokalnego.

Na wdrożenie zmian MOPS w Łapach pozyskał prawie 360 tys. zł w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

UDZIAŁ W KONKURSACH OGŁASZANYCH PRZEZ MPIPS

Nazwa projektu: „Podmiot zatrudnienia socjalnego partnerem Ośrodka Pomocy Społecznej i Powiatowego Urzędu Pracy w realizacji kontraktów socjalnych- edycja 2015r.”

W ramach projektu kontrakty socjalne zostały podpisane z 14 osobami, które zgłosiły chęć udziału w grupie Hotelarsko- gastronomicznej i Ogrodniczo – porządkowej.

W ramach reintegracji społecznej organizowane były:

- spotkania indywidualne i warsztaty grupowe prowadzone przez psychologa obejmujące m.in. taką tematykę jak: zasady komunikacji społecznej, motywacja do aktywności zawodowej, podnoszenie samooceny
- warsztaty prowadzone przez pracownika socjalnego, obejmujące m.in. taką tematykę jak: nauka umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, umiejętności racjonalnego gospodarowania finansami i czasem zajęcia samokształceniowe, w tym wyjazd do kina. W ramach reintegracji zawodowej:
- zbadano preferencje zawodowe uczestników i zorganizowano warsztaty aktywizacji zawodowej, których tematyka obejmowała m.in.: tworzenie dokumentów aplikacyjnych, przygotowanie do rozmów kwalifikacyjnych.
- zorganizowano kursy zawodowe, dla każdej z grup: „Pracownik pomocniczy obsługi hotelowej” i „Aranżacja zieleni przy obiektach użyteczności publicznej”.

Nazwa projektu: „Uśmiech nie trwa dłużej niż chwila, ale jego wspomnienie zostaje na długo....”

Celem projektu jest zwiększenie skuteczności usług świadczonych na rzecz dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych bądź dotkniętych zjawiskiem wykluczenia społecznego, w tym poprzez pracę w środowisku otwartym.

Powołani w ramach projektu wychowawcy podwórkowi realizowali plan pracy z dziećmi i młodzieżą w oparciu o następujące bloki tematyczne:

„Zdrowy styl życia”

„W zdrowym ciele zdrowy duch”- zajęcia sportowe

„Rybki”- zajęcia na basenie

„Kuchcik”- zajęcia kulinarne

„Umiem- potrafię”- trening zaradności życiowej

„Żyjemy wśród ludzi”

• Zajęcia socjoterapeutyczne dla podopiecznych świetlicy „Emocja

• Warsztaty dla rodziców podopiecznych świetlicy „Ja- Ty- Inni”

„Hobby”

„W obiektywie”- zajęcia edukacyjno- kulturalne

„Obraz” wyjazd do kina

„ Łączę”- zajęcia z wykorzystaniem technologii informacyjnych. W ramach projektu realizowane były również przedsięwzięcia o charakterze integracyjnym tj. „Andrzejki”,

„Sportowy Dzień Rodziny” oraz Wigilia.

Dzieci i młodzież z rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej uczęszcza do Świetlicy Socjoterapeutycznej w Łapach. Mimo to, koniecznym wydało się stworzenie systemu opieki otwartej nad dziećmi i młodzieżą spędzającymi dużo czasu poza domem. Dało to możliwość identyfikacji środowisk i rejonów zagrożonych zjawiskiem wykluczenia społecznego poprzez pracę wychowawców podwórkowych.

UDZIAŁ W PROGRAMACH OSŁONOWYCH (nie wymienionych wyżej) i inne projekty

Nazwa projektu: „Płasz- Łąpski Festiwal Taneczny Osób Niepełnosprawnych” (2016-2017)

Głównym celem projektu jest promowanie aktywności ruchowej osób niepełnosprawnych poprzez taniec. W Festiwalu każdorazowo bierze udział 13 „zespołów”, liczących po 5 uczestników każdy.

W programie imprezy:

- Blok taneczny
- Przerwa obiadowa
- Wręczenie dyplomów i medali dla uczestników
- Występ zaproszonej Gwiazdy
- Tańce integracyjne w kręgu, in. zabawy ruchowe, warsztaty taneczne
- Występ zespołu muzycznego, dyskoteka

Nazwa projektu: SZANSA NA START - VII ŁAPSKIE ZAWODY SPORTOWE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH (2014-2017)

Głównym celem projektu jest propagowanie, krzewienie i upowszechnianie sportu osób niepełnosprawnych.

Szansa na start- Łąpskie Zawody Sportowe Osób Niepełnosprawnych to jednodniowe przedsięwzięcie adresowane do osób niepełnosprawnych z terenu województwa podlaskiego. Do udziału w nim zostały zaproszone takie placówki jak: Stowarzyszenia, Szkoły Specjalne, Środowiskowe Domy Samopomocy, Warsztaty Terapii Zajęciowej, Ośrodki Szkolno – Wychowawcze oraz Domy Pomocy Społecznej z obszaru województwa podlaskiego. Impreza sportowa miała charakter otwarty, bowiem poza uczestnikami wzięli w niej udział mieszkańcy gminy Łapy.

Zawody sportowe w Łapach są jedną z nielicznych imprez sportowych zraszających tak dużą liczbę osób niepełnosprawnych. Poza zmaganiem sportowym dla uczestników każdorazowo przewiduje się program artystyczny, a także gorący posiłek. Wskazane przedsięwzięcie stanowi odpowiedź na konieczność stworzenia warunków wspierających aktywność fizyczną osób niepełnosprawnych.

Nazwa programu: Pomoc Państwa w zakresie Dożywiania na lata 2014 – 2020 (2015-2018)

Kontynuacją realizowanej w poprzednich latach pomocy państwa w dożywianiu jest Uchwała Nr 221 Rady Ministrów z 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014–2020.

W 2017 roku na realizację tego programu wydatkowano 943866,00zł, w tym środki z budżetu gminy 196249,00 zł. Dożywianie jest realizowane w formie gorącego posiłku w 2 przedszkolach, żłobku i 9 szkołach oraz w formie pieniężnej - zasiłku celowego.

Programem objęta jest cała Gmina Łapy. Formą pomocy są obiady w szkołach dla uczniów i doposażenie szkół, zasiłki celowe na dożywianie. Finansowany jest z zadań własnych Gminy Łapy i budżetu Państwa.

Nazwa projektu: „Artysta należy do dzieła, a nie dzieło do artysty”2015

Cel projektu jest integracja osób niepełnosprawnych ze społecznością lokalną poprzez promowanie ich działalności artystycznej w formie prowadzonej przez nich Kawiarni – Galerii.

Działania:

- grupowe zajęcia warsztatowe z psychologiem dla osób niepełnosprawnych
- rodzinne konsultacje z psychologiem dla osób i członków rodzin, w których występuje zjawisko niepełnosprawności
- uruchomienie Kawiarni – Galerii „KREATYWNI. OBOK. PL” dla osób niepełnosprawnych, w ramach której funkcjonowały 3 grupy twórcze
- wyjazd do galerii sztuki
- organizacja Festiwalu Miejskiego pn. „KREATYWNI. OBOK. PL”
- organizacja Wernisażu „Być jak płynąca rzeka”
- organizacja „Mikolajek” Miejskich w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych

Celem działalności Kawiarni- Galerii „KREATYWNI. OBOK. PL” była poprawa jakości życia i funkcjonowania osób niepełnosprawnych poprzez zapewnienie im opieki terapeutycznej, stymulowanie i wspieranie rozwoju, rozwijanie aktywności twórczej, indywidualnych zdolności i zainteresowań, a także rozwijanie sprawności każdego uczestnika projektu w kierunku możliwie aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Nazwa projektu: W ŁAPACH SIŁA- Rodzinne działanie to dla nas nowe wyzwanie 2015

Realizator: Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych „IMPULS” w Łapach

Finansowanie: Program Fundacji PZU realizowany we współpracy z Akademią Rozwoju Filantropii w Polsce

Cel projektu: Inicjatywa oddolna mająca na celu aktywizację społeczną, poprzez zaangażowanie do działania całych rodzin wolontariuszy i stworzenie atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu dla mieszkańców łapskiej społeczności lokalnej, rozwoju zainteresowań i szansa na integrację społeczną

Działania:

- DZIEŃ RODZINY- Impreza dla łapskich rodzin.

- ŚWIAT W KOLORACH- zajęcia w Świetlicy Socjoterapeutycznej w Łapach

- WAKACYJNY ZAWRÓT GŁOWY- dwutygodniowy czas spotkań wakacyjnych dla dzieci z najbardziej potrzebujących rodzin.

Krótki opis: Projekt jest odpowiedzią na potrzeby najbardziej potrzebujących rodzin. Całe rodziny mogły bezpłatnie skorzystać z atrakcji i zaplanowanych działań- to okazja do integracji całych rodzin łapskich, a także wspólnej zabawy rodzinnej podczas organizacji, uczestniczenia i przygotowywania wszystkich działań. Organizacją wszystkich działań zajęły się rodziny wolontariuszy. Dzień Rodziny był okazją do aktywnego spędzenia wolnego czasu, skorzystanie z atrakcji, a także lepszemu poznaniu środowiska lokalnego. Była to szansa na wyjście z domu, miłą zabawę, która przyczyniła się do podniesienia poczucia własnej wartości. Została nawiązana współpraca z różnymi instytucjami i przedsiębiorcami. Świat w kolorach- zajęcia w świetlicy socjoterapeutycznej w Łapach, to działanie w ramach, którego dzieci z gminy Łapy raz w tygodniu miały szansę skorzystać z różnych atrakcji, które udostępnił im świetlica. Wakacyjny zawrót głowy to dwutygodniowy czas spotkań wakacyjnych dla dzieci z najbardziej potrzebujących łapskich rodzin, podczas których rodziny wolontariuszy przeprowadziły szereg gier, zabaw i konkursów i innych atrakcji dla dzieci.

Nazwa projektu: Aktywne spotkania warsztatowe w Łapach Osse - 2015

Realizator: Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych „IMPULS” w Łapach

Finansowanie: ze środków Gminy Łapy

Cel projektu: Stworzenie oferty spędzania wolnego czasu dla dzieci z terenu Łapy Osse, Gąsówka Osse, Gąsówka Stara

Działania:

- warsztaty artystyczne/ teatralno-muzyczne

- warsztaty plastyczne/rękodzielnicze;

- warsztaty minikulinarne;

- spotkania z ciekawymi ludźmi,

- warsztat nt. wolontariatu

Krótki opis: W ramach zadania odbyło się szereg aktywnych spotkań warsztatowych w Klubie w Łapach Osse, na które zaproszeni mieszkańcy terenów Łap Osse, Gąsówka Osse, Gąsówka Stara, szczególnie dzieci i młodzieży, którzy mieli chęć wyjść z domu i aktywnie spędzić wolny czas, wziąć udział w specjalnie przygotowanych dla nich zajęciach, bądź spotkaniach z ciekawymi ludźmi. Była to motywacja do wyjścia z domu, szansa rozwoju zainteresowań i pasji, przy jednoczesnym aktywnym spędzaniu wolnego czasu. W ramach projektu odbyły się różnorodne spotkania/warsztaty. Za realizację zadania odpowiedzialna była grupa wolontariuszy, którzy byli odpowiedzialni za przygotowanie się i przeprowadzenie określonych spotkań. Odbyły się spotkania z ciekawymi ludźmi, warsztaty: artystyczne (w ramach tych zajęć uczestnicy mieli okazję na odkrywanie swoich talentów artystycznych, kalambury, wspólne śpiewanie to ciekawa forma spędzania wolnego czasu, a poprzez przygotowanie, np. wspólnego przedstawienia, kabaretu, skeczu, odkrywania swojego talentu, a także rozwijania zdolności i zainteresowań w tym zakresie), rękodzielnicze (podczas tych warsztatów uczestnicy poznali nowe formy artystyczne, techniki rękodzielnicze, bawili się w twórczość sztuki współczesnej, a także odkrywali swoje pasje i zainteresowania w tym kierunku), minikulinarne (podczas tych warsztatów adresaci projektu próbowali sztuki kulinarnej, pod okiem dorosłych przygotowywali sałatkę, deser, ale też wspólnie zorganizowali grilla i przyrządzali słodkie specjały) Odbyły się również spotkania z ciekawymi ludźmi- mini wykład, czy pogadanka, a tym samym nowa wiedza i umiejętności, które nabyli uczestnicy i którymi mogli się dzielić z innymi przyczyniły się do zwiększenia świadomości o otaczającej rzeczywistości. Był również warsztat nt. wolontariatu: Wiem, chcę, działam! - szerzenie idei wolontariatu: w ramach tych warsztatów uczestnicy dowiedzieli się czym jest wolontariat i dlaczego warto udzielać się bezinteresownie i angażować w różne działania. Projekt był wyjściem naprzeciw oczekiwaniom młodych uczestników i odpowiedzią na potrzeby spotkań z innymi, co zdecydowanie wpłynęło na ich samoocenę, poczucie własnej wartości, a także solidarności ze społecznością lokalną. Była to też szansa na integrację mieszkańców.

Nazwa projektu: ŚWIAT W KOLORACH- aktywne wakacje w Świetlicy Socjoterapeutycznej - 2015

Realizator: Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych „IMPULS” w Łapach

Finansowanie: ze środków Funduszu Inicjatyw Obywatelskich Fundacji Inicjatyw Rozwojowych

Cel projektu: Zorganizowanie wakacyjnych, dwutygodniowych aktywnych i ciekawych zajęć otwartych w Świetlicy socjoterapeutycznej w Łapach dla 200 dzieci z gminy Łapy.

Działania:

- Aktywne wakacje w świetlicy socjoterapeutycznej

Krótki opis: Pod koniec wakacji w okresie zostały zorganizowane aktywne zajęcia otwarte dla ok. 200 dzieci z gminy Łapy. Dzięki temu działaniu dzieci zapoznały się z działalnością świetlicy, miło spędziły czas w ostatnich dniach wakacji. Wolontariusze zaangażowani w przedsięwzięcie wraz z członkami grupy i pracownikami świetlicy przez 4 godziny dziennie przeprowadziły szereg gier, zabaw i konkursów z nagrodami dla dzieci sfinansowanych w ramach projektu. Dzieci również miały okazję do drobnego posiłku zakupionego w ramach projektu. Dzięki zaangażowaniu pracowników, wolontariuszy i członków grupy pobyt dla dzieci był atrakcyjny efektywny i aktywny. Dzięki działaniu pracownicy, członkowie grupy mieli okazję poznać nowe dzieci, a także zapoznać się z ich problemami, dysfunkcjami rodzinnymi, co sprzyja lepszemu rozumieniu dziecka, a także jego zachowania. Dzieci uczestniczące w projekcie to potencjalni użytkownicy świetlicy i zajęć w niej przeprowadzanych. Dostrzegając ich potrzeby i trudności, z którymi się borykają można przewidywać ryzyko zagrożeń, jakie może spotkać ich w życiu.

Nazwa projektu: Aktywnie, zdrowo i wyjazdowo- letnie półkolonie dla dzieci z Łap - 2015

Realizator: Diecezja Łomżyńska Parafia Rzymskokatolicka pw. Świętego Krzyża w Łapach

we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Łapach

Finansowanie: ze środków Gminy Łapy

Cel projektu: Zorganizowanie dzieciom wypoczynku letniego, a tym samym zapewnienie oferty spędzania wolnego czasu w aktywny i bezpieczny sposób podczas wakacji

Krótki opis: Zadanie skierowane było w szczególności do najbardziej potrzebujących dzieci z terenu miasta i gminy Łapy. Zorganizowano dzieciom i młodzieży wypoczynek letni. Dzięki dofinansowaniu zostały zorganizowane wyjazdy, spotkania, aby uatrakcyjnić czas podczas wakacji, aby dzieci poprzez aktywne formy spędziły czas wolny podczas wakacji. 64 dzieci miały okazję skorzystać z założonych w projekcie atrakcji. Dwie grupy dzieci po 32 osoby, jeden tydzień każda z nich miała okazję wyjechać i skorzystać z atrakcji Parku Linowego w Doktorcach, aktywnie spędzić czas w Fikolandzie, a także obejrzeć ciekawy film/ bajkę która była nowością w kinach. Zostały również zorganizowane dzieciom gry i zabawy podczas wyjazdów, czy też przed wyjazdem, albo po powrocie. Ponadto dzieci miały okazję wspólnie się bawić podczas pierwszego dnia, gdzie wspólnie się integrowały i poznawały, a także podczas imprezy „mini dyskoteki” z konkursami, gramami, animacjami zorganizowanej specjalnie dla nich i podsumowującej całotygodniowe spotkania. Dzieci pod okiem opiekunów, którzy zapewni im opiekę mogli się bezpiecznie bawić, a ich rodzice byli spokojni o to, że dzieci są pod dobrą opieką. Opiekunami były osoby posiadające doświadczenie w pracy z dziećmi, a także odpowiednie przygotowanie do tego typu form wypoczynku dzieci i młodzieży.

Nazwa projektu: NIE MA ŚCIANY MIĘDZY NAMI - JESTEŚMY TACY SAMI! - 2015

Realizator: Fundacja Vita Familiae.

we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Łapach

Finansowanie: ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Cel projektu: wzrost integracji i aktywności osób niepełnosprawnych w społeczności lokalnej, a także promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia społecznego.

Działania:

- Warsztaty artystyczne dla niepełnosprawnych z elementami muzykoterapii

- Piknik prozdrowotny „LETNIA PRZYCHODNIA POD CHMURKĄ

Krótki opis: W ramach tego zadania został zorganizowany piknik prozdrowotny „LETNIA PRZYCHODNIA POD CHMURKĄ” mający na celu m.in. wspieranie i promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia społecznego, integrację społeczną mieszkańców Łap między- i wewnątrzpokoleniową, tzn. starszych i młodszych, mężczyzn i kobiet, sprawnych i niepełnosprawnych. Ponadto w ramach zadania projektowego odbył się cykl warsztatów artystycznych dla osób niepełnosprawnych z elementami muzykoterapii. W ramach pikniku przewidzianych było wiele atrakcji dla wszystkich, a szczególnie dla osób niepełnosprawnych w celu integracji ze społeczeństwem. Warsztaty z tańca, śpiewu, gry na bębnach, szereg gier, konkursów, występów grup lokalnych działających na terenie Łap, przedstawicieli grup z różnych łapskich instytucji, itp. Uczestnicy projektu pod okiem instruktora brali udział w cyklu warsztatów artystycznych i przygotowali występ. Była to szansa na wyrażenie ich ekspresji, podzielenia się swoimi talentami, a efekty swojej pracy zaprezentowali podczas pikniku. Arteterapia, czy muzykoterapia to doskonały sposób na pracę z osobami niepełnosprawnymi, dla których jest to okazja do zapoznania się innym, zaangażowania w działanie, co również dobrze wpływa na ich kondycję psychofizyczną. Zaproszeni zostali również inni artyści sprawni i niepełnosprawni starsi i młodszy, wolontariusze, czy seniorzy, którzy również wystąpili na dużej scenie integrując się tym samym z mieszkańcami Łap, poprzez wspólne przebywanie i dzielenie się swoimi talentami. Było to duże przeżycie zarówno dla tych osób, jak również dla ich rodzin, ale zarazem motywujące do działania, prób, organizowania się i ćwiczenia. Zadanie to stworzyło możliwość do wspólnego cieszenia się sobą i podziwiania naszych lokalnych artystów.

Nazwa projektu: Teatr jest tym co istnieje na jego scenie - 2016

W ramach realizacji przedsięwzięcia, projektodawca podjął działania, które miały na celu przedstawienie problemu przemocy w rodzinie w formie innej, niż standardowe wykłady, czy też pogadanki - poprzez teatr.

Dzieci i młodzież została podzielona na trzy grupy: I charakterystyczna, II scenograficzno- techniczna, III pianistyczno- organizatorska, które wspólnie przygotowały spektakl profilaktyczny z zakresu przemocy, agresji. Był on skierowany do szerokiego grona odbiorców. Zarówno najmłodsza, jak i starsza publiczność odnalazła w nim pozytywne wzorce do naśladowania. Spektakl powstał w ramach dwumiesięcznych warsztatów teatralnych z elementami dramy, na których poza typowym nabyciem umiejętności aktorskich,

dyskutowano o ważnych dla młodzieży problemach, z którymi spotykają się w codziennym życiu. Spektakl opisywał więc zjawisko, które młodzi ludzie znają ze swojego życia, a problem został wyrażony ich językiem. Całość spektaklu została stworzona przez młodzież biorącą udział w warsztatach: od wyboru tematu, poprzez napisanie scenariusza na podstawie wielogodzinnych improwizacji na dany temat, do stworzenia inscenizacji, oprawy muzycznej, elementów scenografii.

Projektodawca zrealizował działania mające na celu zwiększenie innowacyjności usług świadczonych w zakresie rozwoju nowych form wsparcia dla dzieci i młodzieży zagrożonej lub dotkniętej przemocą w rodzinie zmierzających do poprawy ich funkcjonowania społecznego. Położono nacisk na ćwiczenie kompetencji w zakresie komunikacji międzyludzkiej, w tym: nawiązywanie i podtrzymywanie przyjaźni, włączanie się do konstruktywnych grup rówieśniczych, asertywność w podejściu do kontaktów. Konieczne wydało się wzmacnianie umiejętności radzenia sobie ze stresem, w tym zmniejszanie wewnętrznego napięcia, nauka dystansowania się, skutecznego rozwiązywania problemów.

Wartością dodaną projektu było podniesienie poziomu świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy.

Działania w ramach projektu były adekwatne do jego celów i wynikały z rozeznania potrzeb uczestników.

Przy realizacji zadania zostały podjęte takie działania jak :

- Uruchomienie grupy teatralnej „Antrakt”
- Organizacja warsztatów teatralnych „Parasol”
- Przygotowanie spektaklu profilaktycznego
- Wystawianie spektaklu na zewnątrz;

W ramach projektu, działania skierowane były bezpośrednio do 20 osób- dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych lub dotkniętych przemocą w rodzinie, a także pośrednio do mieszkańców gminy Łąpy, powiatu białostockiego i wysokomazowieckiego.

Nazwa programu: Gminny program osłonowy w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na leki przez mieszkańców miasta i gminy Łąpy

Od 1 maja 2015r. realizowany jest Gminny Program Osłonowy W Zakresie Zmniejszenia Wydatków Poniesionych Na Leki Przez Mieszkańców Miasta i Gminy Łąpy.

Celem programu jest pomoc finansowa adresowana do osób przewlekle chorych, osób niepełnosprawnych, osób znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej i ponoszących wydatki na zakup leków zleconych przez lekarza, będących mieszkańcami Miasta i Gminy Łąpy.

Pomoc finansowa w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na leki jest udzielana ze środków własnych budżetu gminy w ramach zadań własnych na podstawie art. 17 ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015r. poz. 163).

Pomoc finansowa w zakresie zmniejszenia poniesionych wydatków na leki przysługuje, jeżeli:

1. Miesięczne wydatki na zakup leków zleconych przez lekarza osobom uprawnionym w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku przekroczyły kwotę 30 zł.

2. Dochód osoby samotnie gospodarującej nie przekracza 200% kryterium dochodowego lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150% kryterium dochodowego określonych odpowiednio zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt. 1 i 2 ustawy.

Pomoc finansowa w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na zakup leków zleconych przez lekarza (pierwszego kontaktu lub specjalistę) jest przyznawana w wysokości wydatków poniesionych na ten cel przez osobę uprawnioną lub uprawnionego członka rodziny w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku, jednak łącznie nie może być wyższa od kwoty:

1. 30% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie w przypadku 1 osoby uprawnionej,
2. 40% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie w przypadku 2 osób uprawnionych,
3. 60% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie w przypadku 3 i większej liczby osób uprawnionych.

Program osłonowy realizowany jest od 1.05.2015 r.

AKTYWNOŚĆ PROJEKTOWO-KONKURSOWA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2015	Rok 2016		
PROJEKTY WSPÓŁFINANSOWANE z EFS				
Liczba projektów	1	1	2	2
Ogółem liczba osób objętych projektami	2	157	20	67
Łączna kwota środków EFS	3	560 721	165 040	1 967 069
W tym:				
Projekt systemowy pt Nowe kwalifikacje szansą na rynku pracy - aktywizacja społeczno zawodowa bezrobotnych w gminie Łąpy współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Realizowany w latach 2008 - 2015	4	157	0	0
Centrum Integracji Społecznej "Przystań" w Łapach. (2012-2014)	5	0	20	0
"Aktywna integracja w Łapach"	6	0	0	50
Wdrożenie usprawnień organizacyjnych w MOPS w Łapach	7	0	0	17
UDZIAŁ W KONKURSACH OGŁASZANYCH PRZEZ MRPiPS				
Liczba konkursów	8	2	2	0
Ogółem liczba osób objętych projektami	9	141	110	0
W tym:				
"Podmiot zatrudnienia socjalnego partnerem Ośrodka Pomocy Społecznej i Powiatowego Urzędu Pracy	10	14	18	0

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2015	Rok 2016		
w realizacji kontraktów socjalnych- edycja 2015r."				
"Uśmiech nie trwa dłużej niż chwila, ale jego wspomnienie zostaje na długo...."	11	127	0	0
UDZIAŁ W PROGRAMACH OSŁONOWYCH (nie wymienione wyżej)				
Liczba programów	12	2	2	2
Ogółem liczba osób objętych projektami	13	3 530	1 671	1 454
W tym:				
"Piąs- Łapski Festiwal Taneczny Osób Niepełnosprawnych"	14	0	104	104
SZANSA NA START- ŁAPSKIE ZAWODY SPORTOWE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	15	104	104	104
Pomoc Państwa w zakresie Dożywiania na lata 2014 - 2020	16	1 618	1 231	1 087
"Artysta należy do dzieła, a nie dzieło do artysty"	17	50	0	0
W ŁAPACH SIŁA- Rodzinne działanie to dla nas nowe wyzwanie	18	800	0	0
Aktywne spotkania warsztatowe w Łapach Osse	19	160	0	0
ŚWIAT W KOLORACH- aktywne wakacje w Świetlicy Socjoterapeutycznej	20	200	0	0
Aktywnie, zdrowo i wyjazdowo- letnie półkolonie dla dzieci z Łap	21	64	0	0
NIE MA ŚCIANY MIĘDZY NAMI - JESTEŚMY TACY SAMI!	22	400	0	0
Teatr jest tym co istnieje na jego scenie	23	0	20	0
Gminny program osłonowy w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na leki przez mieszkańców miasta i gminy Łapy	24	134	212	239

9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI - ZADANIA ZLECONE W OBSZARZE POMOCY I WSPARCIA (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2015	Rok 2016		
Liczba organizacji pozarządowych z którymi współpracuje OPS/PCPR	1	4	4	4
ZLECENIA W TRYBIE DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO				
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	2	0	0	0
Liczba zleceń / umów	3	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	4	0	0	0	0
ZLECENIA W TRYBIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	5	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	6	0	0	0	0
WYBRANE USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ					
Usługi opiekuńcze					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	7	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	8	0	0	0	0
Specjalistyczne usługi opiekuńcze					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	9	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	10	0	0	0	0
Prowadzenie placówki pomocy społecznej					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	11	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	12	0	0	0	0

10. Wskaźniki oceny zasobów pomocy społecznej

10.1. KADRA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH

Wskaźnik wykształcenia pracowników socjalnych - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 potrze	19 potrze
liczba pracowników socjalnych posiadających wyższe wykształcenie	1	5	6	8	9	11	11	11
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	13	14	16	17	19	19	19
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	38	43	50	53	58	58	58
Dynamika (%)	4	X	113	116	106	109	100	100

Wskaźnik profesjonalizacji kadry - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 potrze	19 potrze
liczba osób pełniących funkcje kierownicze i pracowników socjalnych posiadających specjalizację z organizacji pomocy społecznej	1	3	3	3	3	3	3	3

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 potrze	19 potrze
liczba pozostałych osób zatrudnionych posiadających specjalizację z organizacji pomocy społecznej *	2	5	5	3	0	1	1	1
liczba wszystkich zatrudnionych osób	3	80	79	84	87	92	92	92
Wartość wskaźnika $w1+w2 / w3 \times 100\%$ (%)	4	10	10	7	3	4	4	4
Dynamika (%)	5	X	100	70	43	133	100	100

* nie ujęci w wierszu 1

Wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych I - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 potrze	19 potrze
liczba pracowników socjalnych posiadających specjalizację I st. w zawodzie	1	5	5	7	7	7	8	8
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	13	14	16	17	19	19	19
Wartość wskaźnika $w1 / w2 \times 100\%$ (%)	3	38	36	44	41	37	42	42
Dynamika (%)	4	X	95	122	93	90	114	100

Wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych II - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 potrze	19 potrze
liczba pracowników socjalnych posiadających specjalizację II st. w zawodzie	1	5	5	5	5	7	7	7
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	13	14	16	17	19	19	19
Wartość wskaźnika $w1 / w2 \times 100\%$ (%)	3	38	36	31	29	37	37	37
Dynamika (%)	4	X	95	86	94	128	100	100

Wskaźnik wolontariatu - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 potrze	19 potrze
liczba wolontariuszy	1	30	20	21	17	20	20	20
liczba wszystkich pracowników	2	118	103	109	106	112	113	113
Wartość wskaźnika $w1 / w2 \times 100\%$ (%)	3	25	19	19	16	18	18	18
Dynamika (%)	4	X	76	100	84	113	100	100

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej I - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 potrze prognoz	19 potrze prognoz.
liczba pracowników socjalnych	1	13	14	16	17	19	19	19
liczba mieszkańców	2	22 511	22 511	22 243	22 160	22 120	22 120	22 120
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 2000	3	1,15	1,24	1,44	1,53	1,72	1,72	1,72
Dynamika (%)	4	X	108	116	106	112	100	100

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej II - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 potrze prognozi	19 potrze prognoz.
liczba pracowników socjalnych	1	13	14	16	17	19	19	19
liczba rodzin (w tym osób samotnie gospodarujących) objętych pracą socjalną	2	1 058	939	1 288	1 211	1 050	1 000	1 100
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 50	3	0,61	0,75	0,62	0,70	0,90	0,95	0,86
Dynamika (%)	4	X	123	83	113	129	106	91

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej V

Warunki				2015	2016	2017 (rok oceny)
1 na 2 tys.	min. 3	1 na 50 rodzin		Minimalna a pracownik socjalnych potrzebnych do spełnienia warunku	Minimalna a pracownik socjalnych potrzebnych do spełnienia warunku	Minimalna a pracownik socjalnych potrzebnych do spełnienia warunku
				1	2	3
X	X		1	0	0	0
	X	X	2	10	8	2
Ogółem			3	0	0	0

10.2. KOSZTY
Wskaźnik wydatków na utrzymanie jednostki - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 prognoza	19 prognoza
Całkowity roczny koszt prowadzenia i utrzymania jednostki w zł	1	16 108 415	1 933 899	2 261 058	2 232 839	2 369 236	2 443 494	2 443 494
Wydatki na realizację zadań pomocy i integracji społecznej ogółem w zł bez względu na źródło finansowania OGÓŁEM z tablicy 7	2	16 479 708	16 941 803	16 371 631	17 365 607	31 547 430	31 921 394	31 626 046
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	98	11	14	13	8	8	8
Dynamika (%)	4	X	11	127	93	62	100	100

10.3. OSOBY I RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY I WSPARCIA
Wskaźnik deprivacji lokalnej - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 prognoza	19 prognoza
liczba osób w rodzinach, którym decyzją przyznano świadczenie	1	3 335	3 252	2 884	2 901	2 744	2 800	
liczba mieszkańców	2	22 511	22 511	22 243	22 160	22 120	22 120	
Wartość wskaźnika liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie na każde 1000 mieszkańców w1 / w2 x 1000	3	148,15	144,46	129,66	130,91	124,05	126,58	
Dynamika (%)	4	X	98	90	101	95	102	

Wskaźnik długotrwale korzystających z pomocy - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 prognoza	19 prognoza
liczba osób długotrwale korzystających ze świadczeń	1	1 438	1 449	1 352	1 553	1 270	1 280	
liczba osób, którym przyznano świadczenie	2	2 175	2 156	2 000	1 933	1 827	1 790	
Wartość wskaźnika procentowy udział osób długotrwale korzystających ze	3	66	67	68	80	70	72	

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 prognoza
Świadczeń w ogólnej liczbie świadczeniobiorców w1 / w2 x 100%							
Dynamika (%)	4	X	102	101	118	88	103

Wskaźnik pomocy pieniężnej - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 prognoza
liczba osób, którym przyznano świadczenie pieniężne	1	1 426	1 411	1 265	1 156	1 070	1 000
liczba osób, którym przyznano świadczenie OGÓŁEM	2	2 175	2 156	2 000	1 933	1 827	1 790
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	66	65	63	60	59	56
Dynamika (%)	4	X	98	97	95	98	95

Wskaźnik pomocy niepieniężnej - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 prognoza
liczba osób, którym przyznano świadczenie niepieniężne	1	767	757	797	785	765	800
liczba osób, którym przyznano świadczenie OGÓŁEM	2	2 175	2 156	2 000	1 933	1 827	1 790
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	35	35	40	41	42	45
Dynamika (%)	4	X	100	114	103	102	107

10.4. POWODY PRZYZNANIA POMOCY

Struktura rodzin, którym przyznano pomoc według powodów przyznania pomocy - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 prognoza
Ubóstwo (%)	1	61	76	88	83	86	81
Bezrobocie (%)	2	77	77	80	77	76	73
Niepełnosprawność (%)	3	15	16	17	16	18	16
Długotrwała lub ciężka choroba (%)	4	32	25	18	16	20	16
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gosp. domowego (%)	5	13	12	13	14	10	9
Alkoholizm (%)	6	3	2	2	1	2	2
Narkomania (%)	7	0	0	0	0	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa (%)	8	16	16	12	12	14	12

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 prognoza
Przemoc w rodzinie (%)	9	2	3	3	3	1	1

Wskaźnik pomocy z powodu bezdomności - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 prognoza
liczba osób objęta indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności	1	0	0	0	0	0	0
liczba rodzin, którym udzielono pomocy z powodu bezdomności	2	24	25	17	14	17	10
liczba rodzin, którym przyznano świadczenie	3	1 494	1 483	1 325	1 304	1 222	1 230
Wartość wskaźnika w2 / w3 x 100% (%)	4	2	2	1	1	1	1
Dynamika (%)	5	X	100	50	100	100	100

10.5. POMOC W FORMIE ŚWIADCZEŃ

Wskaźnik zasiłku stałego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 prognoza
średnia wysokość zasiłku stałego dla osób samotnie gospodarujących w zł	1	458	454	476	525	518	480
częstotliwość w miesiącach	2	10	10	10	10	10	11
średnia wysokość zasiłku stałego dla osoby w rodzinie w zł	3	294	337	306	376	390	240
częstotliwość w miesiącach	4	9	9	7	9	9	13

Wskaźnik zasiłku okresowego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 prognoza
średnia wysokość zasiłku okresowego w zł	1	358	358	367	392	395	405
częstotliwość w miesiącach	2	8	8	8	8	8	9
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu bezrobocia w zł	3	355	357	366	390	395	400
częstotliwość w miesiącach	4	8	8	8	8	8	10
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu długotrwałej choroby w zł	5	442	307	366	389	387	500
częstotliwość w miesiącach	6	7	6	4	5	5	4
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu niepełnosprawności	7	217	181	183	223	232	500

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 prognoza
w zł							
częstotliwość w miesiącach	8	6	6	6	6	5	4
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu możliwości utrzymania uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego w zł	9	0	0	271	0	317	0
częstotliwość w miesiącach	10	0	0	2	0	2	0

Wskaźnik zasiłku celowego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 prognoza
średnia wysokość zasiłku celowego na osobę w roku w zł	1	735	599	638	801	745	743

10.6. POMOC W FORMIE USŁUG

Wskaźnik korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych realizowanych w ramach zadań własnych - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób objęta pomocą w formie usług opiekuńczych w wieku poprodukcyjnym*	1	5	5	24	32	29	29
Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym*	2	2 294	4 301	4 595	4 706	4 792	4 792
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	1	1	1	1
Dynamika (%)	4	X	0	0	100	100	100

* wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

Wskaźnik kontraktu socjalnego - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 prognoza
liczba osób objętych kontraktem socjalnym	1	192	178	184	13	73	70
liczba osób, którym przyznano świadczenie	2	2 175	2 156	2 000	1 933	1 827	1 790
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	9	8	9	1	4	4
Dynamika (%)	4	X	89	113	11	400	100

Wskaźnik reintegracji społeczno-zawodowej - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 prognoza
liczba osób z indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego i osób z kontraktem socjalnym w KIS	1	109	97	131	63	59	57

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 prognoza
liczba osób długotrwale bezrobotnych	2	1 052	999	1 004	934	775	775
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	10	10	13	7	8	7
Dynamika (%)	4	X	100	130	54	114	88

10.7. POMOC INSTYTUCJONALNA

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w domach pomocy społecznej - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 prognoza
liczba osób umieszczonych w domu pomocy społecznej	1	0	0	0	0	0	0
liczba osób oczekujących na umieszczenie w domu pomocy społecznej	2	0	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w środowiskowych domach samopomocy - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 prognoza
liczba osób umieszczonych w środowiskowych domach samopomocy	1	0	1	4	3	1	0
liczba osób oczekujących na umieszczenie w środowiskowym domu samopomocy	2	5	2	1	2	1	1
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	0	33	80	60	50	0
Dynamika (%)	4	X	0	242	75	83	0

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w mieszkaniach chronionych - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób umieszczonych w mieszkaniu chronionym	1	0	0	0	0	0	0
liczba osób oczekujących na umieszczenie w mieszkaniu chronionym	2	0	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

10.8. ODMOWY POMOCY I WSPARCIA (tylko w zakresie zagadnień związanych z pomocą społeczną)

Wskaźnik odmów - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 prognoza
liczba decyzji odmownych	1	68	2	56	98	110	110
liczba decyzji przyznających zasilek / usługę	2	15 202	17 000	8 569	9 491	8 723	9 000
Wartość wskaźnika w1/(w1+w2) x 100% (%)	3	0	0	1	1	1	1
Dynamika (%)	4	X	0	0	100	100	100

Wskaźnik odmów z powodu nie spełnienia kryterium dochodowego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 prognoza
liczba decyzji odmownych z powodu nie spełnienia kryterium dochodowego	1	0	2	56	82	108	110
liczba decyzji odmownych	2	68	2	56	98	110	110
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	100	100	84	98	100
Dynamika (%)	4	X	0	100	84	117	102

Wskaźnik odmów z powodu braku środków - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 prognoza
liczba decyzji odmownych z powodu braku środków	1	0	0	0	0	1	0
liczba decyzji odmownych	2	68	2	56	98	110	110
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	1	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

10.9. BUDŻET POLITYKI SPOŁECZNEJ

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (działy) - gmina

Wyszczególnienie		2015		2016		2017		2018 Potrzeby		2019 Potrzeby	
		kwoty	%*	kwoty	%*	kwoty	%*	kwoty	%*	kwoty	%*
Ogółem wydatki	1	X	X	X	X	31 547 430	100	31 994 888	100	31 670 540	100
851 - OCHRONA ZDROWIA	2	292 498	X	312 762	X	300 046	1	300 546	1	301 546	1
852 - POMOC SPOŁECZNA	3	X	X	X	X	9 996 745	32	10 353 342	32	9 928 994	31
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	4	X	X	X	X	278 600	1	0	0	0	0
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	5	527 666	X	452 510	X	371 600	1	380 000	1	380 000	1
855 - RODZINA	6	X	X	X	X	20 600 439	65	20 961 000	66	21 060 000	67

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (rozdziały) - gmina

Wyszczególnienie		2015		2016		2017		2018 Potrzeby		2019 Potrzeby	
		kwot.	%*	kwot.	%*	kwot.	%*	kwot.	%*	kwot.	%*
Ogółem wydatki	1	X	X	X	X	31 5470 430	0,00	31 9940 888	0,00	31 6700 540	0,00
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	2	6 133	X	6 999	X	7 000	0,02	7 500	0,02	7 500	0,02
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	3	286 365	X	305 763	X	293 046	0,93	293 046	0,92	294 046	0,93
85202 - Domy pomocy społecznej	4	419 230	X	474 787	X	480 655	1,52	490 000	1,53	490 000	1,55
85203 - Ośrodki Wsparcia	5	523 088	X	669 504	X	669 504	2,12	670 000	2,09	670 000	2,12
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	6	47 051	X	51 018	X	52 440	0,17	53 000	0,17	53 000	0,17
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	7	93 405	X	108 657	X	129 100	0,41	130 000	0,41	130 000	0,41
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (od roku 2017)	8	X	X	X	X	3 323 000	0,53	3 400 000	0,63	3 400 000	0,74
85215 - Dodatki mieszkaniowe	9	1 041 120	X	987 553	X	841 923	2,67	1 000 000	3,13	1 000 000	3,16
85216 - Zasiłki stałe	10	390 096	X	491 602	X	579 000	1,84	600 000	1,88	600 000	1,89
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	11	2 261 058	X	2 232 839	X	2 369 236	7,51	2 443 494	7,64	2 443 494	7,72
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	12	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	13	509 230	X	69 000	X	100 000	0,32	120 960	0,38	142 500	0,45
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	14	X	X	X	X	1 005 999	3,19	1 000 000	3,13	1 000 000	3,16
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	15	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85232 - Centra Integracji Społecznej	16	250 000	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	17	0	X	44 500	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85295 - Pozostała działalność W tym: - klub integracji społecznej, - warsztat terapii zajęciowej, - prace społecznie użyteczne	18	X	X	X	X	445 888	1,41	445 888	1,39	0	0,00

Wyszczególnienie		2015		2016		2017		2018 Potrzeby		2019 Potrzeby	
		kwot:	%*	kwot:	%*	kwot:	%*	kwot:	%*	kwot:	%*
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	19	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	20	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	21	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	22	50 000	X	0	X	278 600	0,88	0	0,00	0	0,00
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym (od roku 2017)	23	X	X	X	X	371 600	1,18	380 000	1,19	380 000	1,20
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	24	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85501 - Świadczenie wychowawcze	25	X	X	X	X	13 3844 084	2,43	13 4014 000	1,88	13 5004 000	2,63
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	26	X	X	X	X	6 6632 817	1,12	7 0002 000	1,88	7 0002 000	2,10
85504 - Wspieranie rodziny	27	X	X	X	X	552 538	1,75	560 000	1,75	560 000	1,77
85505 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	28	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85506 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	29	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85507 - Dzienni opiekunowie	30	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85508 - Rodziny zastępcze	31	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	32	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (działy) - w budżecie OPS/PCPR - gmina

Wyszczególnienie		2015		2016		2017		2018 Potrzeby		2019 Potrzeby	
		kwot:	%*	kwot:	%*	kwot:	%*	kwot:	%*	kwot:	%*
Ogółem wydatki	1	X	X	X	X	31 547 430	100	31 921 394	100	31 626 046	100
851 - OCHRONA ZDROWIA	2	292 498	X	312 762	X	300 046	1	300 546	1	300 546	1
852 - POMOC SPOŁECZNA	3	X	X	X	X	9 996 745	32	10 279 848	32	9 885 500	31
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	4	X	X	X	X	278 600	1	0	0	0	0

Wyszczególnienie		2015		2016		2017		2018 Potrzeby		2019 Potrzeby	
		kwot:	%*	kwot:	%*	kwot:	%*	kwot:	%*	kwot:	%*
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	5	527 666	X	452 510	X	371 600	1	380 000	1	380 000	1
855 - RODZINA	6	X	X	X	X	20 600 439	65	20 961 000	66	21 060 000	67

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej - w budżecie OPS/PCPR (rozdział) - gmina

Wyszczególnienie		2015		2016		2017		2018 Potrzeby		2019 Potrzeby	
		kwot:	%*	kwot:	%*	kwot:	%*	kwot:	%*	kwot:	%*
Ogółem wydatki	1	X	X	X	X	31 5470 430	0,00	31 9210 394	0,00	31 6260 046	0,00
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	2	6 133	X	6 999	X	7 000	0,02	7 500	0,02	7 500	0,02
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	3	286 365	X	305 763	X	293 046	0,93	293 046	0,92	293 046	0,93
85202 - Domy pomocy społecznej	4	419 230	X	474 787	X	480 655	1,52	460 000	1,44	490 000	1,55
85203 - Ośrodki Wsparcia	5	523 088	X	669 504	X	669 504	2,12	670 000	2,10	670 000	2,12
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	6	47 051	X	51 018	X	52 440	0,17	53 000	0,17	53 000	0,17
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	7	93 405	X	108 657	X	129 100	0,41	130 000	0,41	130 000	0,41
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (od roku 2017)	8	X	X	X	X	3 323 000	0,53	3 400 000	0,65	3 400 000	0,75
85215 - Dodatki mieszaniowe	9	1 041 120	X	987 553	X	841 923	2,67	1 000 000	3,13	1 000 000	3,16
85216 - Zasiłki stałe	10	390 096	X	491 602	X	579 000	1,84	600 000	1,88	600 000	1,90
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	11	2 261 058	X	2 232 839	X	2 369 236	7,51	2 400 000	7,52	2 400 000	7,59
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	12	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	13	509 230	X	69 000	X	100 000	0,32	120 960	0,38	142 500	0,45
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	14	X	X	X	X	1 005 999	3,19	1 000 000	3,13	1 000 000	3,16
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	15	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85232 - Centra Integracji Społecznej	16	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Wyszczególnienie	2015		2016		2017		2018 Potrzeby		2019 Potrzeby	
	kwot:	%*	kwot:	%*	kwot:	%*	kwot:	%*	kwot:	%*
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	17	0 X	44 500	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85295 - Pozostała działalność W tym: - klub integracji społecznej, - warsztat terapii zajęciowej, - prace społecznie użyteczne	18	X X	X X	X	445 888	1,41	445 888	1,40	0	0,00
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	19	0 X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	20	0 X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	21	0 X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	22	50 000	X	0 X	278 600	0,88	0	0,00	0	0,00
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym (od roku 2017)	23	X X	X X	X	371 600	1,18	380 000	1,19	380 000	1,20
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	24	X X	X X	X X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85501 - Świadczenie wychowawcze	25	X X	X X	X X	13 3844 084	2,43	13 4014 000	1,98	13 5004 000	2,69
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	26	X X	X X	X X	6 6632 817	1,12	7 0002 000	1,93	7 0002 000	2,13
85504 - Wspieranie rodziny	27	X X	X X	X X	552 538	1,75	560 000	1,75	560 000	1,77
85505 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	28	X X	X X	X X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85506 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	29	X X	X X	X X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85507 - Dzienni opiekunowie	30	X X	X X	X X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85508 - Rodziny zastępcze	31	X X	X X	X X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	32	X X	X X	X X	0	0,00	0	0,00	0	0,00

* procentowy udział w wydatkach ogółem

11. Wnioski końcowe

Potrzeby Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oprócz zabezpieczenia w zakresie realizacji świadczeń, wymagają również zabezpieczenia środków na płace dla pracowników ośrodka i bieżące utrzymanie, zarówno w ramach zadań zleconych jak i własnych w tym: również niezbędne okresowe naprawy, konserwacje i modernizację posiadanego już sprzętu, zakup materiałów, administrację i rozwój systemu informatycznego.

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest diagnoza problemów społecznych, prowadzona na bieżąco przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łapach, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej mieszkańców gminy korzystających z pomocy, dane przekazywane przez inne podmioty działające w systemie pomocy społecznej, a także analizy zasobów gminy w sferze socjalnej (kadrowych i instytucjonalnych).

W związku z opracowaniem Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014 – 2021, Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Gminnego Programu Wspierania Rodziny, zachodziła potrzeba:

- podnoszenie poziomu i doskonalenie sprawności funkcjonowania pomocy społecznej poprzez stałe podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry pomocy społecznej,
- podejmowanie działań służących aktywizacji (zawodowej, społecznej, edukacyjnej i zdrowotnej) osób i rodzin marginalizowanych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- wspieranie rodzin w pełnieniu ich podstawowych funkcji, głównie w zakresie opieki i wychowywania dzieci;
- wzmocnienie działań profilaktycznych i doskonalenie metod pracy z rodziną na rzecz pozostawienia w niej dziecka lub powrotu do niej dziecka, co generuje rozwój asystentury,
- rozwój wsparcia środowiskowego dla osób niepełnosprawnych i starszych,
- rozwój działalności klubu seniora i klubu wolontariusza,
- rozwój pracy socjalnej,
- udostępnienia bazy lokalowej na terenie gminy (np. świetlice, remizy osp) w celu organizowania: grup samopomocowych, spotkań o charakterze obywatelsko - edukacyjnym, warsztatów w zakresie kształtowania umiejętności społecznych mieszkańców gminy ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży,
- wyposażenie pracowników w podstawowe narzędzia pracy – wymiana oprogramowania specjalistycznego służącego do realizacji zadań ośrodka na programy pracujące w środowisku windows oraz zakup sprzętu komputerowego,
- przystąpienie do Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa dla najbiedniejszych mieszkańców Łap.